

ชุดกิจกรรม และสื่อการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
สำหรับเยาวชนอาชีวศึกษา

ชุดที่ ๔
การปรับตัว
ตัวเอง

ชุดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
สำหรับเยาวชนอาชีวศึกษา

ชุดที่ ๔ การพัฒนาตนเอง

ชุดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับเยาวชนอาชีวศึกษา

ชุดที่ ๔ เคารพตัวเอง

ISBN ๘๘๘-๖๖๖-๘๒๐๗๖-๘-๖

พิมพ์ครั้งแรก กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จำนวน ๕๐๐ เล่ม

พัฒนาต้นฉบับโดย

มูลนิธิแพथทูเฮลท์

๓๓/๑ ซ.เพชรบุรี ๑๕ ถ.เพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๖๕๓-๗๖๓-๕ โทรสาร ๐-๒๖๕๓-๗๖๖๖

เว็บไซต์: www.teenpath.net

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)

๓๑๘ ถ.ราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๑-๕๕๕๕ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๐๘๕๕

เว็บไซต์: <http://www.vec.go.th>

สนับสนุนการจัดพิมพ์โดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

อาคารศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ ๘๘/๘ ซ.งามคูหลี่

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐

โทรศัพท์ ๐-๒๓๕๓-๑๕๐๐ โทรสาร ๐-๒๓๕๓-๑๕๕๑

เว็บไซต์: www.thaihealth.or.th

รูปเล่ม

วัฒน์สินธุ์ สุวัชรานานนท์

พิมพ์ที่

พี.เอส.ซ์พพลาย

มูลนิธิแพथทูเฮลท์ (path2health foundation) ยินดีให้มีการเผยแพร่เอกสารนี้อย่างแพร่หลายต่อไป อย่างไรก็ตาม หากบุคคลหรือหน่วยงานใดต้องการนำเนื้อหาจากเอกสารนี้ไปใช้อ้างอิงในเอกสาร หรือสื่ออื่นๆ ขอความกรุณา อ้างอิงที่มาของข้อความนั้น ตามมาตรฐานสากลด้วย ขอขอบคุณยิ่ง

สนใจดาวน์โหลดหลักสูตร หรือรายละเอียดบทศึกษาารอบด้านทางออนไลน์ ได้ที่ www.teenpath.net หรือสนใจ บริการสุขภาพทางเพศและเอดส์สำหรับเยาวชน ได้ที่ www.lovecaresation.com หากต้องการเสนอแนะหรือ แสดงความคิดเห็นต่อเอกสารนี้ประการใด กรุณาติดต่อมูลนิธิแพथทูเฮลท์ (path2health foundation) โดยตรง หรือทางอีเมล info@path2health.or.th

สารจากเลขาธิการ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถานการณ์ด้านเยาวชนของเราในขณะนี้ แม้ว่าทุกฝ่ายจะช่วยกันระดมทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและกำลังสติปัญญาในการช่วยกันแก้ไขในทุกมิติ มิติหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งหย่อนไปกว่าด้านอื่นๆ คือการให้น้ำหนักในเรื่องการบ่มเพาะทักษะชีวิตที่รอบด้าน โดยเฉพาะทักษะด้านกระบวนการคิด ซึ่งเป็นทักษะที่ไม่สามารถปลูกฝังได้ด้วยการฟังบรรยายเพื่อจดจำ แต่ต้องอาศัยการลงมือทำ แก้ไขปัญหา วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น ทั้งในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง กระบวนการปลูกฝังทักษะชีวิตดังกล่าว ไม่อาจสร้างได้ด้วยวิชาใดวิชาหนึ่ง แต่จำเป็นต้องอาศัยการผนึกกำลังของครูในทุกๆ วิชา ตลอดจนกระบวนการในการจัดกิจกรรมเสริมนอกห้องเรียนให้สอดคล้องประสานเป็นหนึ่งเดียวในการจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่ทักษะการจัดการชีวิตที่มีส่งผลกระทบในทางลบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

โครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจร่วมกับมูลนิธิแพธทูเฮลท์ ได้จัดการเรียนรู้เรื่องเพศวิถีศึกษาให้กับเยาวชนอาชีวศึกษามาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ อันเป็นเพศศึกษารอบด้านที่ฝึกฝนให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะจัดการและควบคุมตนเอง ไม่ให้เดินสู่วิถีการก่อผลกระทบทางลบต่อตนเองและผู้อื่น มีข้อค้นพบจากงานวิจัย โดยติดตามผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนเช่นเดียวกันว่า เพียงรายวิชาเพศศึกษาวิชาเดียว ไม่สามารถสร้างความยั่งยืนหรือความคงทนของพฤติกรรมที่ปลอดภัยทั้งต่อตนเองและผู้อื่นได้ เครือข่ายครูผู้สอนจึงได้ร่วมกันผนึกกำลังจัดทำชุดกิจกรรม

และสื่อการเรียนรู้เรื่องทักษะชีวิตขึ้น เพื่อให้เพื่อนครูในรายวิชาอื่นๆ ได้ใช้จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะกระบวนการคิดตลอด ๓ ปี ที่ศึกษาอยู่ในระดับ ปวช.

ขอขอบคุณมูลนิธิแพชทูเฮลท์ หน่วยศึกษานิเทศก์ สถานศึกษา และเครือข่ายครูเพศศึกษาทุกท่าน ที่ร่วมกันสละกำลังกาย กำลังสติปัญญา ในการทดลองใช้ พัฒนา และปรับปรุงจนชุดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับเยาวชนอาชีวศึกษาชุดนี้สำเร็จลงด้วยดี ขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานจนสำเร็จลุล่วง และท้ายสุดขอขอบคุณครูอาชีวศึกษาทุกท่านที่จะได้ช่วยกันนำชุดกิจกรรมนี้ไปใช้จัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างต้นทุนทักษะกระบวนการคิดให้กับเยาวชนอาชีวศึกษาต่อไป ขออำนาจพรให้ทุกท่านที่บากบั่นในการดำเนินงานด้วยความปรารถนาดีต่อเยาวชนได้มีสุขภาพกายและใจแข็งแรง พร้อมเป็นกำลังเสริมในการพัฒนาเยาวชนของประเทศต่อไป

(นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

คำนิยาม

ในฐานะผู้มีส่วนรับผิดชอบเยาวชน **"ปลายน้ำ"** ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน (ชาย) บ้านกาญจนาภิเษก ซึ่งได้มีโอกาสค้นพบเครื่องมือในการฟื้นฟู – เยียวยา - พัฒนาเยาวชน **"ปลายน้ำ"** ในรูปแบบ **"วิชาชีพิต"** ที่เพิ่มความร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมเปลี่ยนแปลงตนเองของเยาวชนในระดับที่น่าพอใจ โดยเฉพาะเมื่อเทียบเคียงกับช่วงที่พวกเขายังเป็นเยาวชน **"ต้นน้ำ"**

หลังจากบ้านกาญจนาภิเษกได้ค้นพบเครื่องมือที่สามารถฟื้นฟู – เยียวยา - พัฒนา และเพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชน **"ปลายน้ำ"** ได้แล้ว เราก็พยายามส่งสัญญาณ ส่งสาระต่างๆ กลับไป ณ จุด **"ต้นน้ำ"** อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง แต่สัญญาณการตอบรับก็...ขาดๆ หายๆ แรงในบางช่วง แต่แผ่วเป็นส่วนใหญ่

แต่ในที่สุดมูลนิธิแพथทูเฮลท์ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้ทำหน้าที่เสริมแรงส่งสัญญาณ จนถึงระดับที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) หนึ่งในกลไกรัฐ **"รับสัญญาณคิด"** ...น่าชื่นชมมาก

แม้ว่าชุดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเยาวชนอาชีวศึกษา ทั้ง ๖ ชุดที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อเพิ่ม **"ต้นทุนชีวิต"** ให้กับผู้เรียน จะมีสัดส่วนในเชิงพื้นที่ เชิงเนื้อหาไม่มากนัก แต่ก็ เป็นก้าวอย่างที่สำคัญและควรแก่การก้มศีรษะ คารวะอย่างจริงจัง

หวังว่าอีกไม่นานจะมีก้าวต่อไป ต่อไป เนื่องจากบริบทของชีวิต ของโลกแตกต่างไปจากเดิมมาก การที่สถานศึกษาผลิตซ้ำสิ่งเดิมๆ โดยเล็งเป้าหมายใหม่ๆ จึงเป็นการลงทุน ลงทรัพยากรที่ ต้องทบทวนอย่างจริงจัง

แต่ สอศ. โดยการร่วมด้วยช่วยกันของมูลนิธิแพชทูเฮลท์ และ สสส. ทำสำเร็จไปแล้วระดับหนึ่ง

ด้วยความชื่นชมค่ะ

ทิวา ณ นคร

ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน (ชาย) บ้านกาญจนาภิเษก
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

คำนำ

จากการให้ความสำคัญต่อการดูแลสุขภาพทางเพศของเยาวชนอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้ดำเนินการสอนเพศศึกษามาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามคำสั่ง สอศ. ที่ ๔๘๕/๒๕๔๗ ให้บรรจุเพศศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี ภายใต้กลุ่มวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา หมวดสามัญ ใช้ชื่อว่า "วิชาเพศศึกษา" (รหัสวิชา ๒๐๐๐-๑๖๑๒) ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ๒๕๔๖ (ปวช.) และปรับปรุงเป็นรายวิชา "เพศวิถีศึกษา" ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพปี ๒๕๔๖ ซึ่งสถานศึกษาเปิดสอนได้เพียง ๑ ภาคเรียน ในระดับชั้น ปวช. ดังนั้น เพื่อให้เยาวชนอาชีวศึกษาได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตอย่างต่อเนื่อง มูลนิธิแพชทูเฮลท์ (องค์กรแพช – เดิม) ร่วมกับ สอศ. ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จึงได้พัฒนาชุดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่เสริมเนื้อหาเพศศึกษาและช่วยพัฒนาทักษะชีวิต ๖ ชุด โดยได้ปรึกษาคุณทีชาน นคร ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน (ชาย) บ้านกาญจนาภิเษก ซึ่งเป็นต้นแบบสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาเยาวชนเชิงบวก และยังได้ถอดบทเรียนของบ้านกาญจนาฯ เป็นพื้นฐานการออกแบบชุดกิจกรรมนี้ด้วย

ชุดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับเยาวชนอาชีวศึกษา ทั้ง ๖ ชุด ได้แก่ ชุดที่ ๑ คุณค่าภายใน ชุดที่ ๒ อยู่ด้วยกัน ชุดที่ ๓ วิจาร์ณญาณ ชุดที่ ๔ เคารพตัวเอง ชุดที่ ๕ โลกของงาน และชุดที่ ๖ เส้นทางชีวิต ในแต่ละชุดประกอบไปด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ๕ กิจกรรม และการเรียนรู้ผ่านภาพยนตร์ ๑ เรื่อง รวมทั้งเครื่องมือการประเมินชั้นเรียน ซึ่งออกแบบสำหรับแต่ละชุดกิจกรรม และสามารถใช้ประมวลผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้ตลอด ๖ ภาคเรียน หากสถานศึกษาใช้ชุดกิจกรรมฯ ครบทั้ง ๖ ชุด

ในการพัฒนาชุดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับเยาวชนอาชีวศึกษา มูลนิธิแพชทูเฮลท์ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากคณะครู และกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาในช่วงการพัฒนาและทดลองใช้ นอกจากนี้ การประเมินประสิทธิผลการเรียนรู้จากการทดลองใช้ชุดกิจกรรมฯ ในกลุ่มวิทยาลัยนาร่อง พบว่าในภาพรวมชุดกิจกรรมฯ ทำให้นักเรียนมีการรับรู้เปลี่ยนไปในทางบวกมากขึ้น ในเรื่องทักษะการใช้ภาษา การสื่อสาร การเข้าใจตนเอง การคิดให้เหตุผล ซึ่งทั้งหมดนี้สอดคล้องกับการเรียนรู้ หรือการพัฒนาทักษะชีวิตที่ชุดกิจกรรมฯ ทั้ง ๖ ชุด ตั้งเป็นเป้าหมายไว้

ขอขอบคุณ อาจารย์สุจิตรา โปร่งแสง ศึกษานิเทศก์ คณะครูและนักเรียนจากสถานศึกษาที่ร่วมโครงการฯ และคุณทิชา ณ นคร ที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาชุดกิจกรรมฯ ทั้ง ๖ ชุดนี้

ขอขอบคุณ สสส. ที่เปิดโอกาสและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เรื่องเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตขึ้นสำหรับเยาวชนในอาชีวศึกษา

และขอขอบคุณผู้บริหาร สอศ. และผู้บริหารสถานศึกษาที่เห็นความสำคัญและช่วยสนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและสุขภาวะทางเพศของเยาวชนอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง

มูลนิธิแพชทูเฮลท์
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

สารบัญ

กิจกรรมที่ ๑	เลือกทำแบบไหน	๑๓
กิจกรรมที่ ๒	อย่าด่วนสรุป	๑๘
กิจกรรมที่ ๓	เคารพตัวเอง	๒๗
กิจกรรมที่ ๔	Hate Speech คำพูดที่สร้างความรุนแรง	๓๕
กิจกรรมที่ ๕	ไม่ยอมจำนน	๕๑
ภาพยนตร์แนะนำ		๕๗
คู่มือครู	"การประเมินชั้นเรียนกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาชีวศึกษา"	๖๗
ภาคผนวก		
๑.	ประมวลรายวิชา (Course Syllabus) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	๘๐
๒.	แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	๘๔
๓.	แบบทดสอบหลังการร่วมกิจกรรม	๘๒
๔.	คู่มือการเรียนรู้ ชุดที่ ๔	๑๐๕
๕.	แบบบันทึกความตั้งใจพัฒนาตนเองของนักเรียน	๑๒๖
๖.	แบบบันทึกหลังสอน	
	• แบบบันทึกหลังสอน	๑๒๗
	• แบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน แนวทางป้องกันดูแล และผลลัพธ์	๑๓๑

แนวคิดรวบยอด

แต่ละคนมีคุณค่าที่ตนเองยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต การปฏิสัมพันธ์ต่อคนรอบข้าง และการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งคุณค่าเหล่านี้ได้รับการบ่มเพาะมาจากครอบครัว การเรียนรู้จากระบบการศึกษา และกระบวนการหล่อหลอมทางสังคม

กิจกรรมชุด "เคารพตัวเอง" เลือกร ๕ เรื่อง ที่เป็นระบบคุณค่าและแนวปฏิบัติของคนอื่นที่จะช่วยให้คนอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลและสันติมาให้ผู้เรียนได้สำรวจ ทบทวน แลกเปลี่ยน และฝึกฝน รวมทั้งตั้งคำถามกับการให้คุณค่าต่อเรื่องเหล่านี้ในสังคม ได้แก่ "ความรับผิดชอบ" ซึ่งสะท้อนจากการเคารพและการปฏิบัติตามกติกา การเคารพสิทธิของผู้อื่น การคำนึงถึงการกระทำของตนเองและยอมรับผลที่เกิดขึ้น "การไม่ด่วนตัดสิน" เรื่องต่างๆ จากความคิด ความเชื่อ ความคุ้นชินของตนเอง ซึ่งอาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดหรือขัดแย้งกันได้ "การเคารพตัวเอง" เพื่อเกิดการยอมรับนับถือในศักดิ์ศรีและคุณค่าของตนเอง เกิดจากการตัดสินใจเลือกกระทำ หรือไม่กระทำในสิ่งที่จิตสำนึกของเราบอกว่าถูกหรือผิด ควรหรือไม่ควร ทำแล้วสบายใจหรือไม่สบายใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ "การระงับการใช้คำพูดที่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง" ซึ่งจะนำไปสู่ความเสียหายต่อคนทุกฝ่ายและสังคมโดยรวม และ "การสร้างความเข้มแข็งทางใจ" เพื่อฝึกฝนความสามารถในการรับมือกับความผิดพลาด ผิดหวัง และปัญหาต่างๆ ในชีวิต

สำหรับภาพยนตร์แนะนำ ๑ เรื่อง เป็นตัวอย่างเรื่องราวของผู้คนในสังคมที่กระทำต่อกัน บนฐานอคติและภาพเหมารวมที่ตนเองมีต่อกลุ่มคนต่างๆ อันนำไปสู่ความเข้าใจผิด การรังเกียจ การเลือกปฏิบัติ และการกระทำรุนแรงต่อกัน

ชุดกิจกรรม ประกอบด้วย

- กิจกรรมที่ ๑ เลือกทำแบบไหน
 - กิจกรรมที่ ๒ อย่าคว่นสรุป
 - กิจกรรมที่ ๓ เคารพตัวเอง
 - กิจกรรมที่ ๔ Hate Speech คำพูดที่สร้างความรุนแรง
 - กิจกรรมที่ ๕ ไม่ยอมจำนน
- ภาพยนตร์แนะนำ Crash (คนผวา) ความยาว : ๑๕๒ นาที

เวลา

กิจกรรมทั้ง ๕ กิจกรรม ออกแบบสำหรับ เวลา ๖๐ นาที เพื่อใช้สัปดาห์ละ ๑ กิจกรรมต่อเนื่อง และปิดท้ายชุดกิจกรรมด้วยการดูภาพยนตร์และพูดคุย ซึ่งอาจใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ผลลัพธ์การเรียนรู้

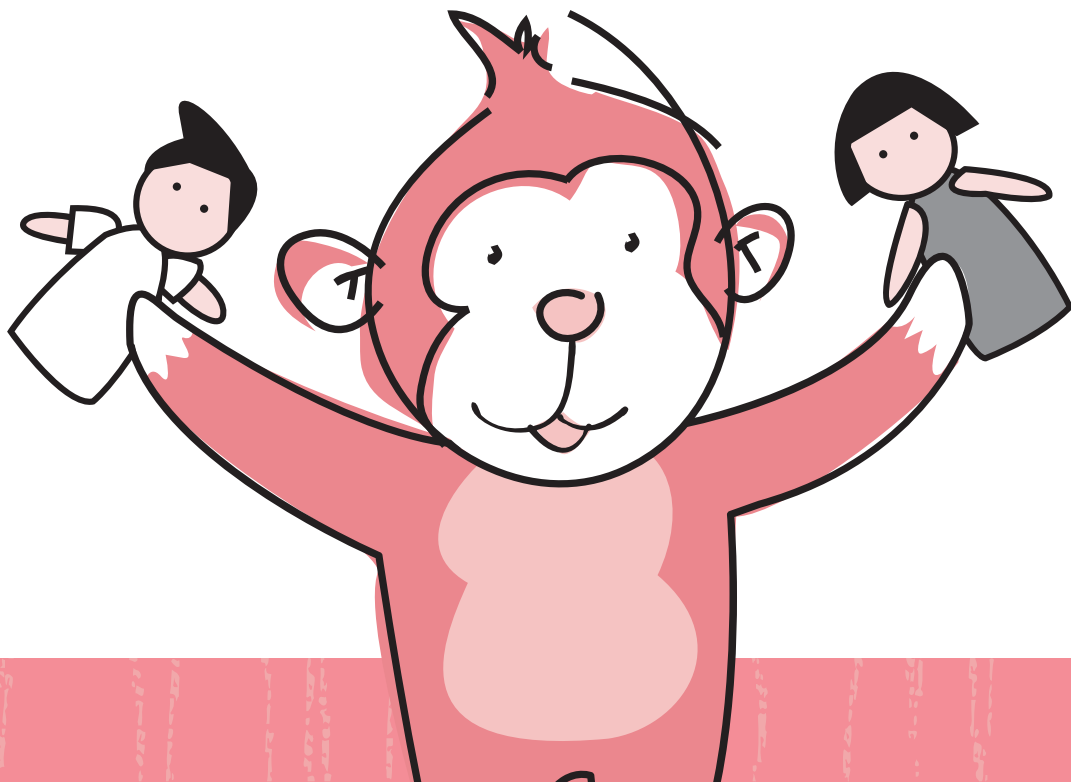
- มั่นใจในการตัดสินใจทำสิ่งที่ถูกต้อง และแสดงความรับผิดชอบ
ทั้งต่อตัวเองและสังคม
- เท่าทันอคติของตนเองและไม่ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยอคติ
- ลดหรือเลิกการกระทำที่ช่วยเพิ่มหรือขยายความรุนแรง
- ตระหนักว่าความผิดพลาดในชีวิตเป็นบทเรียน
และแก้ไขให้ดีขึ้นได้

กิจกรรมที่ ๑

เลือกทำ แบบไหน

สาระสำคัญ

ความรับผิดชอบเป็นคุณสมบัติสำคัญของความเป็นพลเมือง ช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น สงบสุข ความรับผิดชอบสะท้อนการเคารพและการปฏิบัติตามกติกากการเคารพสิทธิของผู้อื่น การคำนึงถึงการกระทำของตนเองและยอมรับผลที่เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์

กิจกรรมนี้มุ่งหวังให้ผู้เรียน

๑. ระบุการแสดงออกที่สะท้อนให้เห็น "ความรับผิดชอบ"
๒. วิเคราะห์ความรู้สึกของผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือความเสียหาย
๓. เปรียบเทียบความรู้สึกถึงสิ่งที่ยากให้เกิดขึ้น หากเหตุการณ์เดียวกันเกิดขึ้นกับตนเอง

อุปกรณ์

สถานการณ์สมมติ ๒ เรื่อง

สถานการณ์ที่ ๑

เราขี่มอเตอร์ไซด์พลาไปชนรถเก๋งที่จอดอยู่บนถนน

ในวิทยาลัยเป็นรอยอย่างเห็นได้ชัด แต่ไม่มีใครอยู่ในรถ และบริเวณนั้นก็ไม่มีใครอยู่ เราจะ...

สถานการณ์ที่ ๒

เราไปซื้อของที่ร้านสะดวกซื้อแห่งหนึ่ง ระหว่างที่เดินกลับบ้านพบว่า พนักงานขายทอนเงินผิด ให้เงินทอนเกินมา ๕๐ บาท เราจะ...

เอกสารประกอบ

ไม่มี

กระบวนการ

๑. อ่านสถานการณ์ให้ผู้เรียนฟังทีละเรื่อง และถามว่าในสถานการณ์นั้นสิ่งที่จะเกิดขึ้นมีอะไรบ้าง

สถานการณ์ที่ ๑

เราขี่มอเตอร์ไซด์พลาไปชนรถเก๋งที่จอดอยู่บนถนนในวิทยาลัยเป็นรอยอย่างเห็นได้ชัด แต่ไม่มีใครอยู่ในรถ และบริเวณนั้นก็ไม่มีใครอยู่ เราจะ...

สถานการณ์ที่ ๒

เราไปซื้อของที่ร้านสะดวกซื้อแห่งหนึ่ง ระหว่างที่เดินกลับบ้านพบว่า พนักงานขายทองเงินผิด ให้เงินทองเงินมา ๕๐ บาท เราจะ...

๒. จากนั้นแบ่งผู้เรียนเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น ในเวลา ๑๐ นาที ดังนี้

กลุ่ม ๑ สถานการณ์ ๑ ให้ระดมเหตุผลที่คนจะเลือกขับรถออกไปเลย เพราะไม่มีใครเห็นและอยู่บริเวณนั้น

กลุ่ม ๒ สถานการณ์ที่ ๑ ให้ระดมเหตุผลที่คนจะเขียนโน้ตบอกว่าตัวเองขับรถชน และให้ชื่อ เบอร์โทรศัพท์พร้อมที่อยู่ที่คุณคิดว่า...

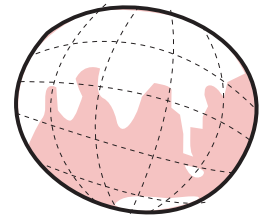

กลุ่ม ๓ สถานการณ์ที่ ๒ ให้ระดมเหตุผลที่จะนำเงินกลับไปคืน
ให้พนักงานขายที่ร้านสะดวกซื้อ

กลุ่ม ๔ สถานการณ์ที่ ๒ ให้ระดมเหตุผลที่จะไม่นำเงินกลับไปคืน

๓. แต่ละกลุ่มนำเสนอกลุ่มละไม่เกิน ๓ นาที หลังจากได้ฟังเหตุผลของทุกกลุ่มแล้ว ถามผู้เรียนว่า

- หากเราเป็นเจ้าของรถที่ถูกชนและพนักงานขายในร้านสะดวกซื้อ เราารู้สึกอย่างไรต่อสิ่งที่เกิดขึ้นทั้ง ๒ แบบ
- ผู้เรียนคิดว่า "ความรับผิดชอบ" หมายถึงอะไร และทำอะไรให้คนเกิดความรับผิดชอบ

๔. ถามผู้เรียนว่าจากสถานการณ์สมมติ ๒ เรื่องนี้ ใครเคยเจอสถานการณ์จริงที่คล้ายๆ กันบ้าง ขออาสาสมัครเล่าเหตุการณ์และสิ่งที่เกิดขึ้น รวมทั้งความเห็นที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้นว่า ควรเป็นแบบใด

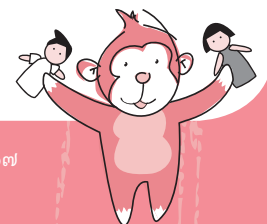

๕. ผู้ดำเนินการขอให้ผู้เรียนตอบคำถามโดยเขียนลงกระดาษ เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้นำมาใส่กล่องที่เตรียมไว้

- จำเป็นหรือไม่ที่เราจะต้องรับผิดชอบในสิ่งที่แม้ไม่มีใครเห็นหรือรู้ว่าเราทำ เพราะอะไร

(ผู้ดำเนินการรวบรวมคำตอบเพื่อใช้ประกอบกิจกรรมที่ ๓ เคารพตัวเอง)

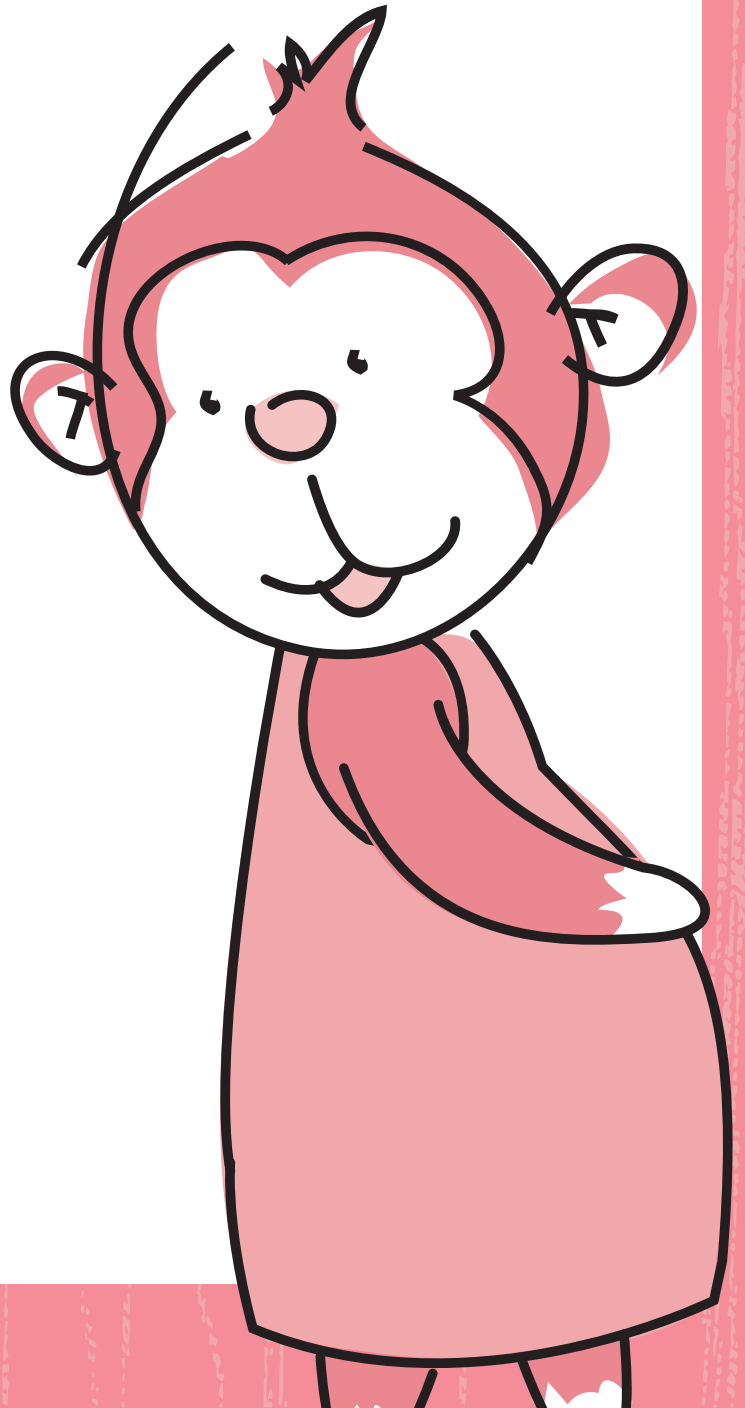
๖. ขออาสาสมัคร ๓-๔ คน บอกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ในวันนี้

กิจกรรมที่ ๒

อย่า
ควม
สลุ

สาระสำคัญ

การค้นคว้าหรือมีข้อสรุปในเรื่องต่างๆ จากความคิด ความเชื่อ ความคุ้นชินของตนเอง อาจปิดกั้นการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และมุมมองที่แตกต่าง จนถึงอาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดหรือขัดแย้งกันได้ การมีทัศนคติเปิดกว้าง ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม เปิดใจรับฟังความเห็นที่แตกต่าง และตั้งคำถามที่รอบคอบ จะนำไปสู่การเปิดโลกทัศน์ และเรียนรู้ว่าความจริงมีหลายชุด

วัตถุประสงค์

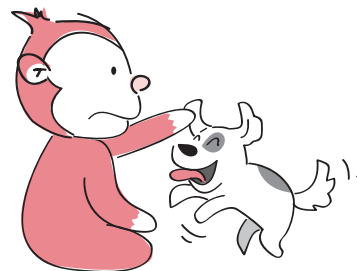
กิจกรรมนี้มุ่งหวังให้ผู้เรียน

๑. ฝึกฝนการมีมุมมองที่หลากหลาย
๒. อธิบายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการค้นคว้าหรือค้นสรุป

อุปกรณ์

๑. สไลด์ตัวอย่างภาพลวงตา
๒. คลิป "อย่าค้นคว้า" <http://www.youtube.com/watch?v=wUghwouIB&k> (๓.๓๕ นาที) คลิปนำเสนอ ๕ เหตุการณ์ คือผู้ชายเตรียมอาหารเย็นกับแมวในครัว, หญิง ๓ คนเห็นสามีเพื่อนนั่งกับผู้หญิงอื่นในรถ, หมอกำลังฆ่าแมลงวันเหนือเตียงคนไข้, ผู้ชาย ๒ คนกอดกันในห้องน้ำ และผู้ชายจูงสุนัขแล้วกินขนมบราวนี่

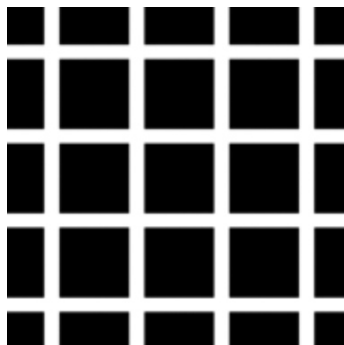
เอกสารประกอบ

๑. แบบสำรวจเชื่อได้หรือไม่ จริงหรือไม่ (สำหรับผู้เรียนทุกคน)
๒. สไลด์เฉลยกิจกรรม "จริงหรือไม่" (สำหรับเฉลยในคาบเรียนถัดไป หลังจากให้การบ้านไปค้นหาข้อมูล)

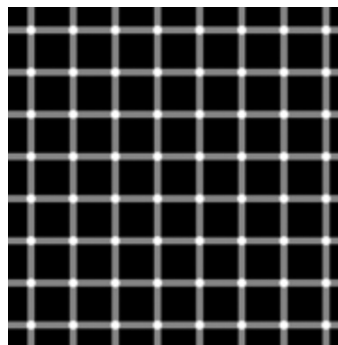
กระบวนการ

๑. ให้ผู้เรียนดูภาพในสไลด์ทีละภาพ และให้บอกว่าเห็นอะไร

- ภาพที่ ๑

มีใครเห็นจุดสี่เทาในภาพบ้าง

มีใครเห็นจุดสีดำในภาพบ้าง

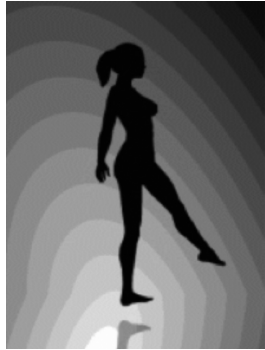
- ภาพที่ ๒

เห็นใบหน้ากี่หน้าในหน้ากาก
(สามารถมองเห็นเป็นใบหน้า ๑ คน
หรือใบหน้า ๒ คนจับกันก็ได้)

• ภาพที่ ๓

ผู้หญิงเดินรำห่มนโป้ค้ำนซ้ยหรือ
ขว (ภพในวิดีโอสมภมมองว
ห่มนโป้ค้ทั้ง ๒ ทิศทง)

• ภาพที่ ๔ (ฉยทีละภพ)

ภพแรก เห็นอะไร รู้สึกอย่งไร
กับคนในภพ

เมื่อเห็นภพที่สองรู้สึกอย่งไร

๒. เมื่อครบทั้ง ๔ ภพ ชวนผู้เรียนแลกเปลี่ยน คั้งนี้

- เรสมภมเชื่อสยคเรได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
- เหตุใดใน ๓ ภพแรก เรมองภพเคียวกัน แต่เห็นค้ก้น
- ใน ๓ ภพแรก สิ่งทีเห็นอันไหนถูก อันไหนผิด
- ภพค้ค้งงนทำให้เรเห็นอะไรบ้ง
- เรสมรูปภพค้ทั้ง ๔ ภพนี้ อย่งไร

๓. ผู้ดำเนินการย้ำประเด็นเรื่องมุมมองที่แตกต่างยากจะตัดสินว่าถูกหรือผิด (ภาพ ๑-๓) และการอย่าด่วนเชื่อหรือตัดสินในสิ่งที่เห็น (ภาพคู่แต่งงาน) เพราะอาจมีบางอย่างที่เราไม่เห็น ไม่รู้ หรือมีข้อมูลไม่รอบด้าน รวมทั้งอาจมีมุมมองที่แตกต่างกันได้
- ถามผู้เรียนว่า เป็นไปได้หรือไม่ที่ในชีวิตจริงมีการตัดสินว่าคนที่เห็นต่างจากเราเป็นฝ่ายผิด ขอให้ยกตัวอย่าง
 - หากมีการตัดสินว่าฝ่ายที่คิดต่างผิด อาจเกิดอะไรขึ้นได้บ้าง
 - การด่วนสรุปหรือเชื่อสิ่งที่เห็น ในกรณีภาพที่ ๔ อาจส่งผลอย่างไรได้บ้าง
๔. ชวนผู้เรียนดูคลิปการควั่นตัดสิน <http://www.youtube.com/watch?v=wUghwouIB&k>
- จากคลิปแต่ละเหตุการณ์จะส่งผลกระทบต่อคนที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร
 - ขอฟังความคิดเห็นและตัวอย่างที่ผู้เรียนแต่ละคนอาจมีประสบการณ์ร่วม
๕. แจกแบบสำรวจ **"เชื่อได้หรือไม่ จริงหรือไม่"** ให้ผู้เรียนทุกคนตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมายในช่องที่ตรงกับความเห็นของตัวเอง ทั้ง ๒ ตาราง
๖. ผู้ดำเนินการชวนผู้เรียนดูผลการแสดงความคิดเห็น ดังนี้
- ตาราง ๑) เชื่อแหล่งข้อมูลทั้ง ๑๑ ข้อ ได้หรือไม่ คำตอบที่ได้อาจแตกต่างกัน ประเด็นสำคัญคือเราไม่ควรปักใจเชื่อข่าวสาร ความรู้ หรือข้อมูลที่ได้รับ เพราะอาจมีความจริงอีกด้านหนึ่ง หรือความรู้เปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากมีการค้นพบข้อมูลใหม่ๆ ตลอดเวลา
 - ตาราง ๒) เนื่องจากมีคนตอบ ทั้ง "จริง" และ "ไม่จริง" เราจะช่วยกันหาข้อมูลเพื่อหาคำตอบสำหรับ ๘ ข้อนี้ด้วยกัน โดยแบ่งเป็น ๘ กลุ่ม และให้ช่วยกันหาคำตอบมาเสนอในคาบเรียนหน้า

แบบสำรวจ เชื่อได้หรือไม่ จริงหรือไม่

๑) เชื่อได้หรือไม่

๑) แหล่งข้อมูลเหล่านี้ เชื่อว่าเป็นความจริงได้หรือไม่	เชื่อได้	ไม่แน่ใจ	เชื่อไม่ได้
๑. ข่าวในทีวี			
๒. ข่าวในหนังสือพิมพ์			
๓. คำพูดของคนที่เราเชื่อถือ			
๔. ความเชื่อตามประเพณี			
๕. วิทยาศาสตร์			
๖. สิ่งที่ครูสอน			
๗. หนังสือเรียน			
๘. สิ่งที่เราเรียกว่าเป็นความรู้ ไม่ใช่ความเชื่อ			
๙. สิ่งที่ได้ยินกับหู			
๑๐. สิ่งที่เห็น			
๑๑. สิ่งที่เราสัมผัสว่าจริง			

๒) จริงหรือไม่

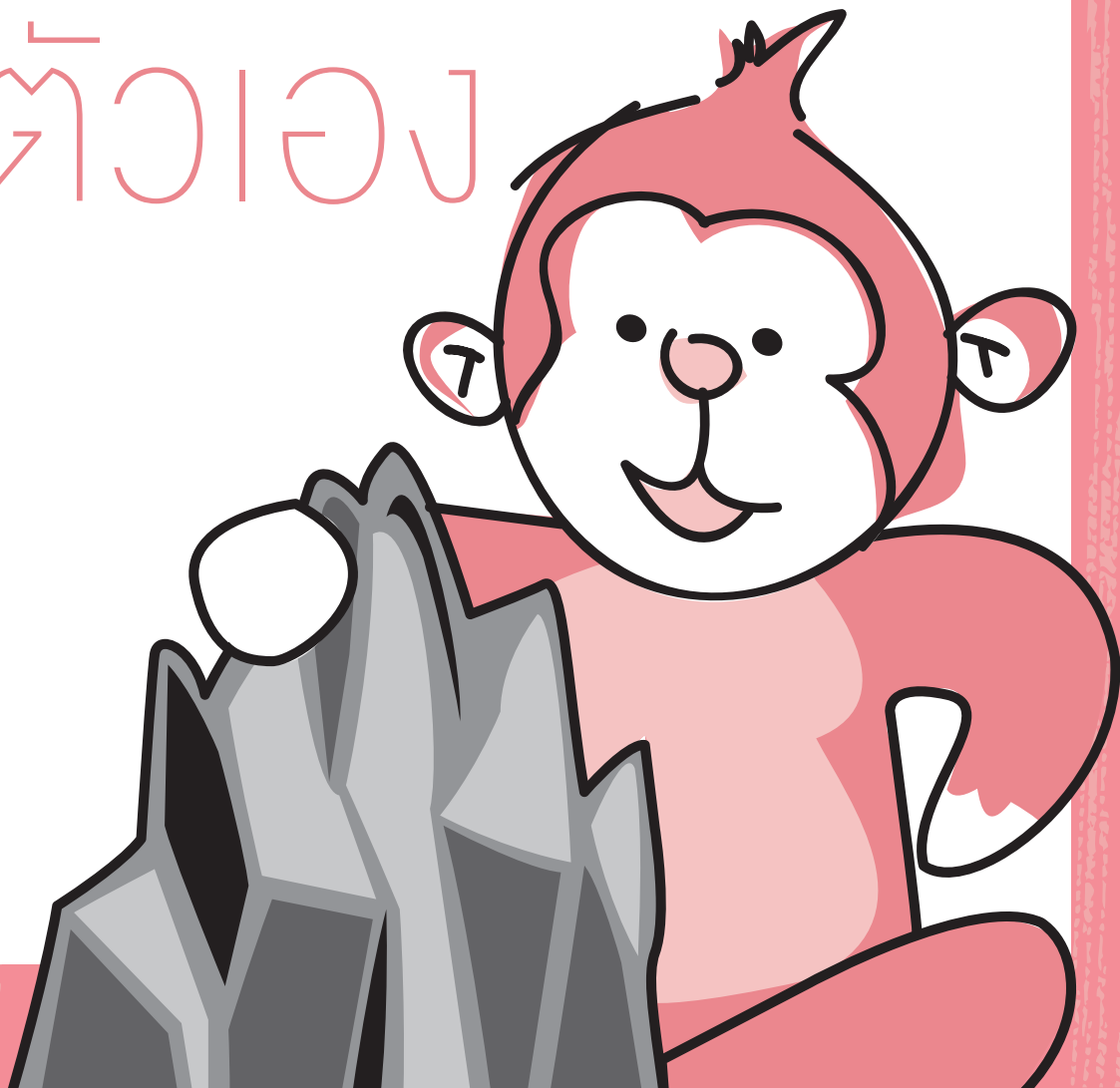
๒) จริงหรือไม่ ที่...	จริง	ไม่จริง
๑. สาเหตุหลักของโรคกระเพาะอาหารคือความเครียด		
๒. สมอด้งต้านซ้ายของเราทำงานด้านเหตุผล ด้านขวาทำงานด้านอารมณ์		
๓. คนแก่มีความยืดหยุ่นทางร่างกายน้อย		
๔. เชื้อเอชไอวีติดแล้วรักษาไม่ได้		
๕. สิ่งมีชีวิตในโลกมี ๒ เพศ คือเพศผู้กับเพศเมีย		
๖. ชุดไทยออกแบบโดยชาวต่างชาติ		
๗. ผัดไทยเป็นอาหารไทย		
๘. คนไทยโบราณไม่เคยรู้จักคำว่าสวัสดิ์		

กิจกรรมที่ ๓

เคา SW ตัวเอง

สาระสำคัญ

การได้รับการยอมรับนับถือในศักดิ์ศรีและคุณค่าของตนเองจากคนรอบข้าง โดยเฉพาะคนที่มี
ความสำคัญสำหรับเรา เริ่มต้นจากการที่เราสามารถเคารพนับถือตนเองได้ จากการตัดสินใจ
เลือกกระทำ หรือไม่กระทำในสิ่งที่จิตสำนึกของเราบอกว่าถูกหรือผิด ควรหรือไม่ควร ทำแล้ว
สบายใจหรือไม่สบายใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่

วัตถุประสงค์

กิจกรรมนี้มุ่งหวังให้ผู้เรียน

๑. สำรวจพฤติกรรมในชีวิตประจำวันที่ส่งผลต่อความเคารพในตนเอง
๒. ทบทวนความรู้สึกของตนเองเมื่อทำเรื่องเหล่านั้นและวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น
๓. ระบุสิ่งที่ตนเองตั้งใจจะทำเพื่อเพิ่มความเคารพในตนเอง

อุปกรณ์

สไลด์เฉลย "จริงหรือไม่" การบ้านจากกิจกรรมครั้งที่ ๒

เอกสารประกอบ

๑. แบบสำรวจ "ฉันเคยทำเรื่องเหล่านี้บ่อยแค่ไหน"
๒. แผ่นกิจกรรมเคารพตัวเอง (สำหรับผู้เรียนทุกคน)

ข้อควรระวังสำหรับกิจกรรมนี้

- ระวังอย่ามีทัศนคติตัดสินพฤติกรรมของผู้เรียนจากการตอบคำถามในแบบสำรวจ และไม่สร้างบรรยากาศให้เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ซึ่งไปที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง

กระบวนการ

๑. ทวนการบ้านการค้นหาคำตอบใน ๘ เรื่อง ว่าจริงหรือไม่จริง ของ ๘ กลุ่ม ถามทีละข้อ และเฉลยตามข้อมูลในสไลด์

๑. สาเหตุหลักของโรคกระเพาะอาหารคือความเครียด
๒. สมอถั่งเช่าที่เราทำงานด้านเหตุผล ด้านขวาทำงานด้านอารมณ์
๓. คนแก่มีความยืดหยุ่นทางร่างกายน้อย
๔. เชื้อเอชไอวีติดแล้วรักษาไม่ได้
๕. สิ่งมีชีวิตในโลกมี ๒ เพศ คือเพศผู้กับเพศเมีย
๖. ชุคไทยออกแบบโดยชาวต่างชาติ
๗. ผักไทยเป็นอาหารไทย
๘. คนไทยโบราณไม่เคยรู้จักคำว่าสวรรค์

- ผู้ดำเนินการสรุปให้เห็นถึงการไม่ด่วนสรุป หรือเชื่อสิ่งต่างๆ จากความคุ้นชิน โดยไม่ได้หาข้อมูลเพิ่มเติม

๒. ชวนผู้เรียนให้นึกถึงการกระทำที่พบเห็นในช่วงสัปดาห์นี้ ที่เรามีความรู้สึกหรือความเห็นว่าเป็นเรื่องไม่ถูกต้องหรือไม่ควรทำ

- ขออาสาสมัคร ๒-๓ คน เล่าเหตุการณ์ที่เจอ พร้อมเหตุผลที่รู้สึกว่าเป็นเรื่องไม่ควรทำ
- ยกตัวอย่างเรื่องที่อาสาสมัครเล่า และถามความเห็นผู้เรียนว่า
 - รู้สึกอย่างไรกับคนที่ทำเรื่องเหล่านั้น
 - อะไรที่ทำให้เรารู้สึกว่าเรื่องเหล่านั้นเป็นเรื่องไม่ควรทำหรือไม่ถูกต้อง
 - คิดว่าคนที่กระทำรู้หรือไม่ว่าไม่ควรทำ

๓. แจก แบบสำรวจ "ฉันเคยทำเรื่องเหล่านี้บ่อยแค่ไหน" และชวนผู้เรียนตอบคำถามทุกข้อ แล้วนับคำตอบของตนเอง ให้เวลาทำ ๑๐ นาที

๔. ให้ผู้เรียนจับกลุ่ม ๓ คน และแลกเปลี่ยนกัน ๓ ประเด็น ให้เวลา ๑๐ นาที แล้วชวนคุย

- รู้สึกอย่างไร เมื่อได้ลองทำแบบสำรวจ
- มีข้อไหนบ้างที่เราารู้สึกว่า "ไม่น่าทำเลย" เพราะเหตุใด
- ความรู้สึกตอนตัดสินใจทำและหลังจากทำแล้วในตอนนั้นเป็นอย่างไร

๕. ชวนผู้เรียนแลกเปลี่ยนโดยใช้แนวคำถาม ดังนี้

- มีใครตอบไม่เคยเลย (ก) ในทั้ง ๒๐ ข้อหรือไม่
- ทำกิจกรรมนี้แล้วรู้สึกอย่างไร
- ข้อไหนบ้างที่หากมีใครทำกับเราแบบนั้น แล้วเราจะ "รู้สึกไม่ดี" กับคนที่ทำ เพราะเหตุใด
- หากจะเลิกทำหรือทำให้น้อยลง เรื่องไหนง่าย เรื่องไหนยาก

๖. ผู้ดำเนินการทบทวนคำถามในกิจกรรมแรก "เลือกทำแบบไหน" ที่ทุกคนตอบใส่กล่องไว้

จำเป็นหรือไม่

ที่เราจะต้องรับผิดชอบในสิ่งที่แม้ไม่มีใครเห็นหรือรู้ว่าเราทำ เพราะเหตุใด

- ถามความเห็นผู้เรียน รอฟังคำตอบ ๔-๕ คน
 - นำเสนอคำตอบที่รวบรวมของทุกคน
๗. ผู้ดำเนินการสรุปกิจกรรม โดยเชื่อมโยงกับประเด็นที่ผู้เรียนแลกเปลี่ยน ดังนี้
- ☑ ทุกการกระทำในชีวิต ไม่ว่าจะเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ เราเป็นคนเลือกตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำ และทุกคนมีโอกาสผิดพลาดได้ในชีวิต
 - ☑ บ่อยครั้งที่เราเลือกทำในสิ่งที่แม้รู้สึกเล็กๆ ในใจว่าไม่ควรทำหรือไม่ถูกต้อง เพราะคิดว่าคงไม่เกิดผลกระทบมากนัก หรือไม่มีใครรู้เห็น แต่เมื่อทำไปแล้วก็รู้สึกเสียใจในภายหลัง เพราะรู้ตัวเองคือว่าเราทำอะไร
 - ☑ คั้งนั้นเราจะเคารพตัวเองมากขึ้นเรื่อยๆ หาก
 - ทำในสิ่งที่เรารู้สึกว่า เป็นเรื่อง "ถูกต้อง"
 - หลีกเลียงสิ่งที่ทำให้เรารู้สึกกระอักกระอ่วนใจหรือไม่สบายใจ หากจะต้องทำ
 - แก้ไขในสิ่งที่เราทำผิดพลาดไป
๘. แจกแผ่นกิจกรรม "เคารพตัวเอง" ให้ผู้เรียนตอบและส่งคืน

แบบสำรวจ: ฉันเคยทำเรื่องเหล่านี้บ่อยแค่ไหน

ลองตอบคำถามเหล่านี้โดยใช้ตัวอักษรไว้ท้ายข้อ

(ก) ไม่เคยเลย (ข) น้อยครั้งมาก (ค) เคยบ้างบางครั้ง (ง) ก็บ่อยเหมือนกัน

๑. เคยหยิบของในร้านขายของ โดยไม่จ่ายเงินไหม
๒. เคยทำร้ายร่างกายคนอื่นให้เขาเจ็บไหม
๓. เคยเอาความลับที่เพื่อนบอกเรา ไปบอกคนอื่นต่อไหม
๔. เคยผิดสัญญาไหม
๕. เคยนินทาหลังคนอื่นไหม
๖. เคยลอกการบ้านเพื่อนไหม
๗. เคยกลับบ้านดึกกว่าที่บอกคนที่บ้านไว้ไหม
๘. เคยโกหกเพื่อเอาตัวรอดไหม
๙. เคยทำผิดระเบียบวิทยาลัยไหม
๑๐. เคยยืมของเพื่อน โดยที่ไม่ได้ขออนุญาตเพื่อนไหม
๑๑. เคยทิ้งขยะตามถนนไหม
๑๒. เคยไม่จ่ายค่ารถประจำทางไหม
๑๓. เคยโกหกพ่อแม่ เพื่อไปเที่ยวกับเพื่อนไหม
๑๔. เคยทำผิดแล้วไม่รับผิดชอบไหม
๑๕. เคยใส่ร้ายคนอื่นไหม
๑๖. เคยหยิบเงินพ่อแม่ โดยไม่บอกไหม
๑๗. เคยเอาของสาธารณะไปเป็นของตัวเองไหม
๑๘. เคยทำผิดแล้วไม่ขอโทษไหม
๑๙. เคยล้อเลียนปมค้อยของเพื่อนไหม
๒๐. เคยตั้งใจทำให้เพื่อนเสียใจไหม

ลองนับว่า คำตอบ (ก) (ข) (ค) และ (ง) ที่ได้ของตัวเอง

เราจะทำอะไร อย่างไร ล้วนเป็นการตัดสินใจเลือกของตัวเองทั้งสิ้น

แผนกิจกรรม “เคารพตัวเอง”

เราจะเคารพตัวเอง มากขึ้นเรื่อยๆ หาก

- ทำในสิ่งที่เรารู้ว่าเป็นเรื่องถูกต้อง
- หลีกเลี่ยงการทำในสิ่งที่ทำให้เรารู้สึกไม่ดีกับตัวเอง
- เปลี่ยนแปลงตนเองในจุดที่เรายังไม่พอใจ

จากการตอบคำถาม ๒๐ ข้อในกิจกรรมวันนี้ "พฤติกรรม" หรือ "การกระทำ" อะไร
ที่ฉันอยากตั้งเป็นคำถามเพิ่มในแบบสำรวจ เพื่อให้เกิดการทบทวนตัวเอง

จากการทบทวนตัวเองวันนี้...

สิ่งที่ฉันสามารถทำเพิ่มขึ้น หรือลดลง หรือเลิกทำ เพื่อเพิ่มความเคารพในตนเอง
คือ...

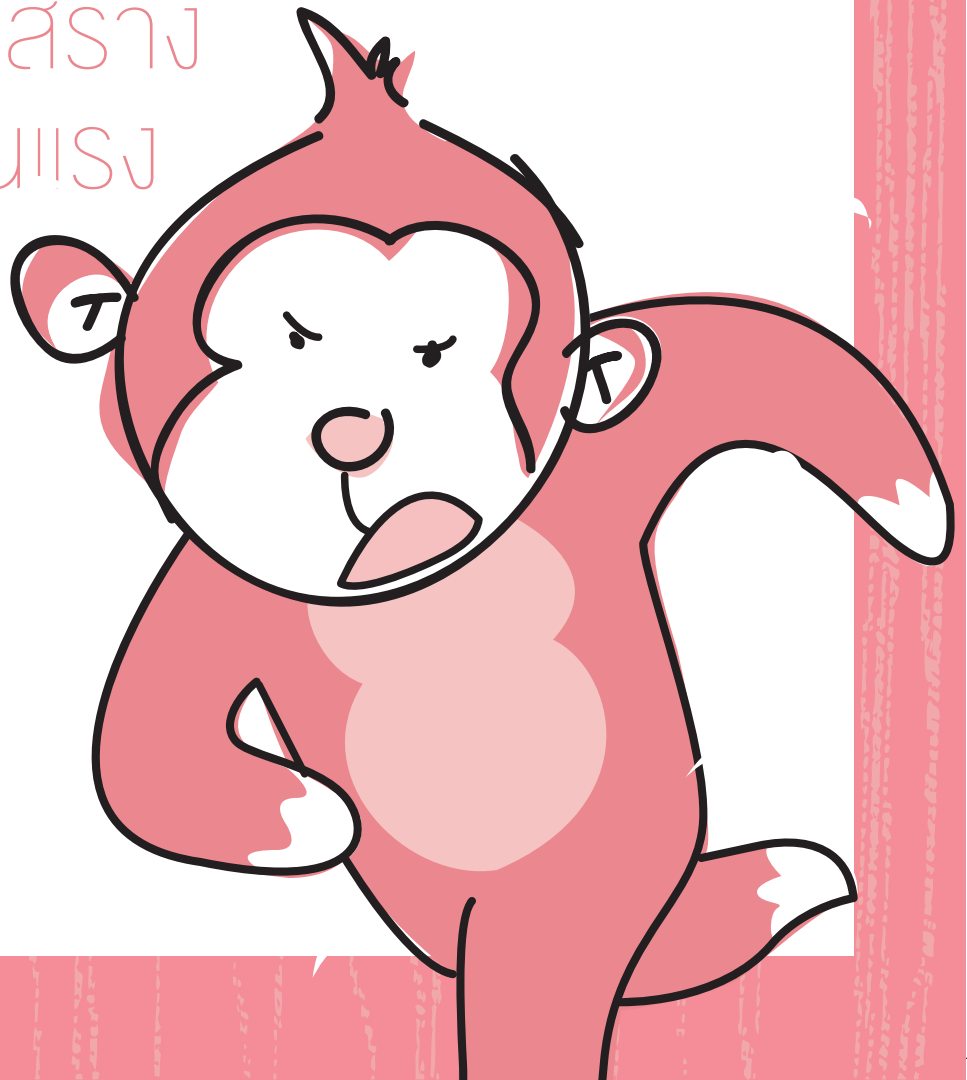

กิจกรรมที่ ๔

Hate Speech

คำพูดที่สร้าง
ความรุนแรง

สาระสำคัญ

การใช้คำพูดที่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง หรือ Hate Speech ทำให้เกิดความเสียหายต่อคนทุกฝ่าย ทั้งกลุ่มบุคคลที่ถูกทำให้เกลียดชัง และกลุ่มบุคคลผู้สร้างความเกลียดชัง รวมทั้งส่งผลต่อความรุนแรง ความแตกแยกในสังคมโดยรวม ดังนั้นเราควรใช้วิจารณญาณในการสื่อสารและรับฟังสื่อต่างๆ เพื่อไม่ให้ตัวเราเป็นผู้สร้าง หรือผู้แพร่กระจายคำพูดที่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง อันจะนำไปสู่การใช้ความรุนแรง และสร้างความเสียหายในสังคม

นิยามศัพท์

Hate Speech หรือคำพูดที่สร้างความเกลียดชัง หรือคำพูดที่สร้างความรุนแรง เป็นการสร้างความเกลียดชัง โดยการใช้ถ้อยคำ ภาพวาด ภาพเคลื่อนไหว คลิปวิดีโอ หรือการสื่อสารในรูปแบบใดๆ ที่เป็นการแสดงออกถึงความเกลียดชังแบบแบ่งแยกต่อกลุ่มบุคคลอย่างชัดเจน มีการพุ่งเป้าแสดงความเกลียดชังในสิ่งที่เป็นอัตลักษณ์ร่วมของกลุ่ม อย่างเช่น เชื้อชาติ ศาสนา สีผิว สถานที่เกิด ที่อยู่อาศัย อุดมการณ์ทางการเมือง อาชีพ ฯลฯ โดยมีเป้าหมายเพื่อการแบ่งแยกทางสังคม และขจัดคนอีกกลุ่มออกไป ไม่ว่าจะด้วยการขับไล่ไม่ให้มีที่ยืนในสังคม หรือการคุกคาม ฆ่าหมู่ ใช้ความรุนแรง ฯลฯ

ผู้ดำเนินการสามารถศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับ Hate Speech ได้จากคลิปวิดีโอ "Hate Speech เบื้องต้นสำหรับคนไทย (ฉบับเต็ม)" <http://www.youtube.com/watch?v=๘AKcSTYoTEc>

วัตถุประสงค์

กิจกรรมนี้มุ่งหวังให้ผู้เรียน

๑. บอกความหมาย ตัวอย่าง และผลของการใช้ Hate Speech (วาทะที่สร้างความเกลียดชัง/ความรุนแรง)
๒. ทบทวนพฤติกรรมของตนเองเกี่ยวกับ Hate Speech
๓. บอกวิธีที่จะช่วยลดทอนหรือป้องกันการใช้ Hate Speech

อุปกรณ์

วิดีโอรายการพื้นที่ชีวิต ตอนรอยเลือดที่วันคา ช่วงที่เป็นเหตุการณ์ในประเทศไทย และวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรง (๕ นาที)
รายการเต็มดูได้ที่ <http://www.youtube.com/watch?v=RSEnQftv๘๘w>

เอกสารประกอบ

๑. ใบคำถามสำหรับแลกเปลี่ยนในกลุ่มย่อย
๒. แผ่นทบทวนตนเอง

กระบวนการ

๑. ผู้นำกิจกรรมชี้แจงว่า วันนี้เราจะคุยกันเรื่อง Hate Speech หรือคำพูดที่สร้างความรุนแรง หรือคำพูดที่ทำให้เกิดการเกลียดกันโดยไม่จำเป็นต้องรู้จักกัน

๒. ให้ผู้เรียนยกตัวอย่างคำพูดที่ทำให้เพื่อนเกลียดกัน และชวนคิดดังนี้ (๕ นาที)

- หากเพื่อนได้ยินคำพูดแบบนี้หลายๆ ครั้ง จะเกิดอะไรขึ้นได้บ้าง
- การกระชิบคำพูดที่ทำให้เพื่อนเกลียดกับเพื่อนหนึ่งคน ต่างจากการที่เราไปพูดกับเพื่อน ๓ คน อย่างไร
- หากเราพูดกับเพื่อนทั้งห้อง และเพื่อนในห้องไปบอกต่อกับเพื่อนห้องอื่น จะเกิดอะไรขึ้น

๓. ตั้งคำถามเพื่อเชื่อมโยงให้ผู้เรียนเห็นระดับความรุนแรงของ Hate Speech ซึ่งเป็นการสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่มบุคคล ไม่ใช่เพียงบางบุคคล (๕ นาที)

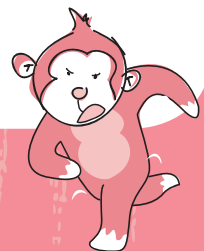
- อะไรน่ากลัวกว่ากันระหว่างการพูดให้เกลียด "เพื่อนคนหนึ่ง" กับการพูดให้เกลียด "คนที่มาจากสถาบันแห่งหนึ่ง"
- ผลที่ตามมาแตกต่างกันอย่างไร

๔. ถามผู้เรียนว่าเคยเกลียดคนที่ไม่เคยรู้จักเลย เพียงเพราะเขาเป็นคนในกลุ่มที่เราไม่ชื่นชอบหรือไม่ ให้ผู้เรียนยกตัวอย่าง (๓ นาที)

(ตัวอย่างของการสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อคนบางกลุ่มแบบเหมารวมที่ปรากฏในสังคมไทย ได้แก่ กลุ่มการเมืองสีเสื้อ คนใต้ คนอีสาน คนมุสลิม แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกเรียกว่าชาวเขา คนที่มีเชื้อสายอินเดีย เช่น โรฮิงญา รวมไปถึงกลุ่มเด็กแว้น สก๊อย และแม้แต่เด็กอาชีวะ เป็นต้น)

๕. อธิบายว่า Hate Speech คือการสร้างความเกลียดชัง หรือสร้างความรู้สึกล้อหยอกทำร้ายคนบางกลุ่ม และถูกใช้กันมากในทางการเมือง ซึ่งผู้เรียนจะได้ดูตัวอย่างจากวิดีโอเหตุการณ์ความรุนแรงในประวัติศาสตร์ไทย

๖. เปิดวิดีโอเหตุการณ์ความรุนแรงที่เคยเกิดขึ้นในประเทศไทย (ความยาว ๕ นาที)
- เมื่อจบ ถามผู้เรียนว่ารู้สึกอย่างไร
 - แบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ ๔ คน ให้ช่วยกันวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองในประเทศไทย โดยใช้นิวส์ตามตามใบงาน ให้เวลา ๑๐ นาที
๗. ขอฟังคำตอบของแต่ละคำถาม จากทุกกลุ่ม
- ๑) เรามองว่าสถานการณ์การเมืองในประเทศไทยมีฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นใครบ้าง
 - ๒) เราเคยเห็นหรือรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ที่ใช้ Hate Speech เพื่อสร้างความรุนแรงด้วยวิธีการเหล่านี้บ้างหรือไม่ ขอตัวอย่าง
 - แบ่งแยกว่าเป็นพวกเขา พวกเขา
 - ลดทอนความเป็นมนุษย์ของฝ่ายตรงข้าม (เช่น บอกว่าเป็นแมลงสาบ)
 - สร้างเหตุผลให้สามารถโจมตีหรือทำร้ายฝ่ายตรงข้ามได้โดยไม่รู้สึกลึก (เช่น ทำเพื่อชาติ)
 - ๓) ที่ผ่านมามีเราเคยเห็น หรือเคยใช้ Hate Speech บนโซเชียลมีเดียบ้างหรือไม่ เวลาพูดเรื่องการเมือง หรือพูดถึงคนบางกลุ่ม ยกตัวอย่าง
 - ๔) หากเราเห็นการใช้ Hate Speech เราจะทำอย่างไร
๘. ผู้ดำเนินการสรุปอีกครั้งว่า เราต้องระวังไม่เป็นผู้สร้างและผู้เผยแพร่คำพูดที่สร้างความเกลียดชัง
๙. แจกแผ่นทบทวนตนเองเรื่อง Hate Speech ให้ผู้เรียนทุกคน เพื่อตอบคำถาม หากเวลาไม่พอ ให้ส่งเป็นการบ้าน

ใบงานกลุ่มย่อย

๑. เรามองว่าสถานการณ์การเมืองในประเทศไทยมีฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นใครบ้าง

.....

.....

๒. วิดีโอบอกว่าเหตุของความรุนแรงเกิดจากการใช้ Hate Speech ดังนี้

- แบ่งแยกว่าเป็นพวกเขา พวกเขา
- ลดทอนความเป็นมนุษย์ของฝ่ายตรงข้าม (เช่น บอกว่าเป็นแมลงสาบ)
- สร้างเหตุผลให้สามารถโจมตีหรือทำร้ายฝ่ายตรงข้ามได้โดยไม่รู้สึกละอาย (เช่น ทำเพื่อชาติ)

เราเคยเห็นหรือรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ที่ใช้วิธีการเช่นนี้บ้างหรือไม่ ยกตัวอย่าง

.....

.....

๓. ที่ผ่านมาเราเคยเห็น หรือเคยใช้ Hate Speech บนโซเชียลมีเดียบ้างหรือไม่ เวลาพูดเรื่องการเมือง หรือพูดถึงคนบางกลุ่ม ยกตัวอย่าง

.....

.....

๔. หากเราเห็นการใช้ Hate Speech เราจะทำอย่างไร

.....

.....

.....

แผนบททวนตัวเอง เรื่อง Hate Speech

๑. เราคิดว่าการมีความคิดที่แตกต่างกันเป็นความเลวหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

๒. กรณีสถาบันอาชีวศึกษาที่เป็นคู่กรณีกัน เกี่ยวข้องกับ Hate Speech หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

๓. ในฐานะที่เราเป็นนักเรียนอาชีวศึกษา รู้สึกอย่างไรกับการพูดว่าเด็กอาชีวะชอบตีกัน หรือ เด็กอาชีวะมีปัญหาเรื่องท้องเยอะ การพูดเช่นนี้มีผลต่อเราหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

๔. เรามีข้อเสนอต่อการช่วยลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างสถาบันอาชีวศึกษา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

เปิดงานวิจัย Hate Speech คำพูดเกลียดชังออนไลน์ไทย นิยามหลายระดับ กำกับต้องดูวัตถุประสงค์

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ — ศูนย์ศึกษานโยบายสื่อ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รายงานผลงานวิจัย เรื่อง "การกำกับดูแลสื่อที่เผยแพร่เนื้อหาที่สร้างความเกลียดชัง" พบ เนื้อหาที่แสดงความเกลียดชังมีหลายประเภท แยกได้ตามวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย และ ระดับความรุนแรงในการแสดงออก เสนอการกำกับดูแลแบบผสมผสานที่เข้ากับเนื้อหาแต่ละ ประเภท ระบุต้องสร้างความชัดเจน ป้องกันไม่ให้ใช้เป็นข้ออ้างจำกัดเสรีภาพการแสดงออก ทั้งนี้การวิจัยดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

แฮตสปีชออนไลน์

คณะวิจัยได้จำแนกสื่อออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ สื่อออนไลน์ วิทยูและโทรทัศน์ และ หนังสือพิมพ์ โดยในหัวข้อวิจัยย่อยเรื่อง "การกำกับดูแลสื่อออนไลน์ที่เผยแพร่เนื้อหาที่สร้าง

ความเกลียดชัง" ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต ระบุว่า หัวข้อโครงการวิจัยนำเสนอว่า ในแต่ละสังคมจะมี "พื้นที่สงวนไว้" ซึ่งเป็นเรื่องที่ยกเว้นไม่ให้มีเสรีภาพในการแสดงออก เช่น ความศักดิ์สิทธิ์ ความเจ็บปวด เพราะถือว่าเป็นเนื้อหาที่สร้างความเกลียดชังหรือ **"เฮตสปีช"** (Hate Speech) เช่น ในสังคมไทยเป็นเรื่องสถาบันกษัตริย์ หรือในยุโรปบางประเทศเป็นสัญลักษณ์นาซี

ตัวอย่างของเฮตสปีชในสังคมไทยที่ผ่านมา เช่น การเผยแพร่แนวคิดเรื่อง "ฆ่าคอมมิวนิสต์ไม่บาป" ในช่วงเหตุการณ์ ๖ ตุลา ๒๕๑๘ หรือไม่นานนี้คือกรณีของ "ก้านธูป" นักเรียนคนหนึ่งที่ถูกคุกคามและข่มขู่อันเนื่องมาจากการแสดงความคิดเห็นในอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันบริบทที่เอื้อให้เกิดเฮตสปีชคือ ความขัดแย้งทางการเมืองสูง

ในงานวิจัยนี้พยายามค้นหาหนทางเชิงปฏิบัติการของเฮตสปีช ซึ่งเป็นการแสดงออกทุกรูปแบบไม่จำกัดเฉพาะคำพูดเท่านั้น โดยเป็นการโจมตีบุคคลจาก "ลักษณะเฉพาะ" ซึ่งส่งผลกระทบต่อร่างกาย และการทำให้ไม่มีที่ยืนในสังคม

ในบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ไม่มีการใช้แนวคิดเฮตสปีช แต่มีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันคือ **"ไฟคิงส์ปีช"** (Fighting Speech) ซึ่งหมายถึงการแสดงออกที่ทำให้เกิดการต่อสู้ทำร้ายกัน นอกจากนี้เมื่อมีการอภิปรายเรื่องเฮตสปีชมักควบคู่กับการสร้างสมดุลกับเรื่อง **"ฟรีสปีช"** (Free Speech) หรือการแสดงออกอย่างเสรีอยู่เสมอ

"ความเกลียดชัง" หมายถึง การใช้คำพูดหรือการแสดงออกทางความหมายใดๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อโจมตีกลุ่มบุคคลหรือปัจเจกบุคคล โดยมุ่งไปที่ฐานของอัตลักษณ์ซึ่งอาจจะติดตัวมาแต่ดั้งเดิม หรือเกิดขึ้นภายหลังก็ได้ เช่น เชื้อชาติ ศาสนา สีผิว สถานที่เกิด/ที่อยู่อาศัย อุดมการณ์ทางการเมือง อาชีพ หรือลักษณะอื่นที่สามารถทำให้ถูกแบ่งแยกได้ การแสดงความเกลียดชังที่ปรากฏอาจเป็นการเหยียดหยามศักดิ์ศรี หรือลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือยุยงส่งเสริมให้เกิดความเกลียดชัง ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดความรุนแรงด้วยก็ได้

"ความเกลียดชังออนไลน์" คือการสื่อสารความหมายตามนิยามในย่อหน้าข้างต้นที่สร้างความเกลียดชัง ทั้งที่เป็นคำพูด ตัวอักษร ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ภาพยนตร์ เพลง และการสื่อความหมายในเชิงสัญลักษณ์อื่นๆ ทั้งที่เป็นการผลิตขึ้นมาใหม่ การผสมผสานเนื้อหาใหม่กับเนื้อหาที่มีการผลิตไว้แล้ว และการนำเสนอเนื้อหาที่ผลิตไว้แล้วในรูปแบบใหม่ผ่านพื้นที่ออนไลน์ซึ่งเข้าถึงได้โดยมีเทคโนโลยีเครือข่าย หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

จากนิยามเชิงปฏิบัติการของเฮตสปีชดังกล่าว คณะวิจัยสามารถจำแนกวัตถุประสงค์ของการสื่อสารความเกลียดชังได้ ๔ ประเภทใหญ่ คือ ๑) ไม่สะท้อนวัตถุประสงค์ชัดเจน ๒) มีแนวโน้มสร้างความเข้าใจที่ผิดหรือมีอคติต่อกลุ่มเป้าหมาย ๓) ยั่วยุหรือทำให้เกิดความเกลียดชังหรือสับสนประมาทอย่างร้ายแรงต่อกลุ่มเป้าหมาย ๔) กำจัดกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีทั้งการปฏิเสธการอยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน และการทำร้าย/ทำลายล้างกลุ่มเป้าหมาย

โดยจำแนกกลุ่มเป้าหมาย/ฐานความเกลียดชังได้ ๗ ประเภทใหญ่ คือ ๑) ชนชาติ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ถิ่นที่อยู่ ๒) ชนชั้น ๓) ศาสนาและการเข้าร่วมกลุ่มทางศาสนา ๔) อุดมการณ์ทางการเมือง ๕) ความทุพพลภาพ/โรคร้าย ๖) เพศสภาพและเพศวิถี ๗) ลักษณะอื่นๆ อันเป็นการแบ่งแยกได้

และวิเคราะห์ระดับความรุนแรงและลักษณะการสื่อสารความเกลียดชังได้ ๔ ประเภทใหญ่ คือ ๑) การแบ่งแยกแบบไม่ตั้งใจต่อกลุ่มเป้าหมาย ๒) การตั้งใจแบ่งแยก/กีดกัน/สร้างความเป็นเขา-เราต่อกลุ่มเป้าหมาย ๓) การยั่วยุให้เกิดความเกลียดชังต่อกลุ่มเป้าหมาย ๔) การยั่วยุให้มีการใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มเป้าหมาย

คณะวิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาในพื้นที่ออนไลน์ของไทย ๓ รูปแบบ คือ ๑) กระดานสนทนา ได้แก่ **พันทิป.คอม** และ **เอ็มไทย** ๒) เครือข่ายสังคมออนไลน์ **เฟซบุ๊ก** และ ๓) เว็บไซต์แบ่งปัน

คลิปริติโอ ยูทูบ พบว่าฐานความเกลียดชังอันดับแรกคืออคุมการณ์ทางการเมือง โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนเสื้อเหลือง-เสื้อแดง และพบมากที่สุดคิในยูทูบ ส่วนฐานความเกลียดชังรองลงมาคือ ศาสนาและชาติพันธุ์

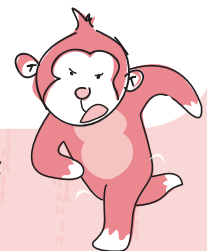
การกำกับดูแลพื้นที่ออนไลน์

พิรธรองยกตัวอย่างความยุ่งยากและซับซ้อนในการพิจารณาเรื่องแฮตสปีชในพื้นที่ออนไลน์ซึ่งมีลักษณะข้ามพรมแดน จาก **กรณีของเว็บไซต์ยาฮูกับประเทศฝรั่งเศส** โดยในหน้าเว็บประมวลสินค้าของยาฮู มีผู้นำเอาของที่ระลึกเกี่ยวกับนาซีมาประมวล ทางการฝรั่งเศสฟ้องคดีอาญาต่อยาฮูเพราะถือว่าแสดงให้เห็นสิ่งของเกี่ยวกับนาซี ทางการฝรั่งเศสถือว่าความเสียหายเกิดขึ้นในฝรั่งเศสและสั่งให้ยาฮูป้องกันไม่ให้ผู้ใช้เข้าถึงการประมวลดังกล่าวได้ ยาฮูตอบสนองโดยการขึ้นคำเตือนและแก้ไขนโยบายการประมวล ที่สุดแล้วรัฐบาลฝรั่งเศสสั่งปรับยาฮูเป็นเงินจำนวน ๑ แสนฟรังก์ ขณะที่รัฐบาลกลางของสหรัฐอเมริกาปฏิเสธที่จะบังคับคดี เพราะการตัดสินใจของรัฐบาลฝรั่งเศสขัดกับรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาที่ให้ความสำคัญกับเสรีภาพการแสดงออก

การกำกับดูแลโดยรัฐบาล (government/state party) ที่ไม่สอดคล้องกันในแต่ละประเทศ ซึ่งมาจากคุณค่าของสังคมที่แตกต่างกัน นำมาสู่ความพยายามให้ชุมชนหรือคนกลางที่อยู่ในสังคมนั้นๆ มาร่วมกำกับดูแล

การกำกับดูแลตนเอง (self-regulation) นั้นมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับว่าเรากำหนดว่าอะไรคือ "ตนเอง" (self) การกำกับดูแลตนเองในอินเทอร์เน็ตสามารถแบ่งออกได้ ๔ รูปแบบได้แก่

๑. การกำกับดูแลตนเองโดยผู้ใช้อินเทอร์เน็ต (ตนเอง คือ ผู้ใช้) ตัวอย่างที่ชัดเจนคืออินเทอร์เน็ตในช่วงปลายทศวรรษ ๑๙๘๐ และต้นทศวรรษ ๑๙๙๐ ที่อินเทอร์เน็ตยังจำกัดอยู่ในแวดวงวิชาการหรือวิชาชีพเฉพาะ ที่มีวัตถุประสงค์การใช้งานในแต่ละพื้นที่อย่างเจาะจง ผู้ที่ไม่ใช้ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะถูกตัดเตือนหรือประณามจากผู้อื่น

๒. การกำกับดูแลตนเองโดยชุมชนทางสังคม (ตนเอง คือ สังคม) เช่น Netiquette หรือ กฎกติกามารยาทแห่งเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การให้มียืมเพื่อแสดงความสนับสนุนให้เว็บไซต์พันธมิตรที่ปลอดภัย หรือการแจ้งลบคลิปที่ไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตามการกำกับดูแลแบบนี้ก็เปิดโอกาสให้มีการทำร้ายทำลายกันได้

๓. การกำกับดูแลตนเองโดยอินเทอร์เน็ต (ตนเอง คือ ระบบอินเทอร์เน็ต) เป็นการกำกับดูแลโดยกลไกทางเทคนิคหรือการออกแบบของระบบ ที่จะเป็นตัวสร้างข้อจำกัดหรือสร้างศักยภาพ เช่น การติดตั้งระบบปิดกั้นหรือกรองเนื้อหาอัตโนมัติ หรือการออกกฎหรือมาตรฐาน ซึ่งจะถูกกำหนดขึ้นโดยองค์กรที่มีอำนาจหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะ เช่น **คณะทำงานด้านวิศวกรรมอินเทอร์เน็ต (Internet Engineering Task Force หรือ IETF) หรือ องค์กรเพื่อความร่วมมือด้านการจัดสรรชื่อและหมายเลขอินเทอร์เน็ต (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers หรือ ICANN)**

๔. การกำกับดูแลตนเองโดยภาคอุตสาหกรรม (ตนเอง คือ อุตสาหกรรม) เช่น มาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ การจัดระดับเนื้อหา สายด่วนแจ้งเหตุ

ปัจจัยในการเลือกวิธีการกำกับดูแลตนเองนี้ ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจหรือภาระความรับผิดชอบของตัวกลาง ถ้ามีภาระความรับผิดชอบต่ำ ก็มีโอกาสสูงที่ผู้ให้บริการจะใช้การกำกับดูแลภายหลัง (ex-post regulation) ตามแนวทางแจ้งให้ทราบและเอาออก (notice and takedown) แต่ถ้าภาระความรับผิดชอบสูง ก็มีโอกาสสูงที่ตัวกลางใช้การกำกับดูแลก่อน (ex-ante regulation) เพื่อป้องกันความเสี่ยงทางกฎหมาย

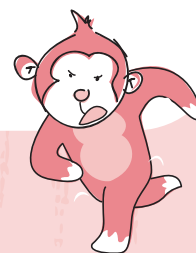
การกำกับดูแล ๒.๐ (Regulation ๒.๐)

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากขณะนี้เว็บไซต์เข้าสู่ยุคเว็บ ๒.๐ หรือเว็บที่ผู้ใช้เป็นผู้ผลิตเนื้อหาได้เอง (**user-generated content หรือ UGC**) การกำกับดูแลตนเองจึงซับซ้อนมากขึ้น คณะวิจัยประมวลผลการกำกับดูแล ๒.๐ ได้ดังนี้

๑. การกำกับดูแลแบบกำกับทีหลัง (*ex-post regulation*) ซึ่งต้องมีการร้องเรียนก่อน ผู้ดูแลเว็บถึงจะตรวจสอบได้ เช่นยูทูปที่จะนำคลิปออกก็ต่อเมื่อถูกร้องเรียนและเห็นได้ชัดเจนว่าทำผิดมาตรฐานชุมชน
๒. การกำกับดูแลแบบตอบสนองจริงๆ (*really really responsive regulation*) คือผู้ดูแลเว็บไซต์ตอบสนองทันทีหลังมีการร้องเรียน
๓. การกำกับดูแลโดยผู้ใช้ที่เป็นมวลชน (*mass user self-regulation*) ผู้ใช้สอคล้องเฝ้าระวังกันเอง (*self-policing*) เช่นการรายงานการละเมิด (*report*) การยกธง (*flag*)
๔. การกำกับดูแลที่อยู่บนฐานของกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ (*self-regulation under national and international law*)
๕. การกำกับดูแลผ่านการกำหนดภาระรับผิดชอบของตัวกลาง (*liability of online content intermediaries*) ซึ่งมีทั้งแนวทางที่เน้นให้ตัวกลางมีภาระรับผิดชอบอย่างชัดเจน และแนวทางที่จำกัดภาระความรับผิดชอบของตัวกลางหรือช่วยคุ้มครองตัวกลางทางเนื้อหา

โดยกรอบกฎหมายที่ใช้พิจารณาจะมี ๓ กลุ่มสำคัญคือ กฎหมายอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ กฎหมายลิขสิทธิ์ และกฎหมายคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลหรือข้อมูลส่วนบุคคล

คณะผู้วิจัยเสนอว่าการกำกับดูแลสื่อออนไลน์ จำเป็นต้องคุณลักษณะของการสื่อสารที่มีวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย และระดับความรุนแรงแตกต่างกันไป และเนื้อหาบางประเภทอาจไม่จำเป็นต้องกำกับดูแล นอกจากนี้ควรใช้รูปแบบผสมผสาน เช่น หากเป็นการใช้แฮตสปีชที่ไม่น่าไว้วางใจให้เกลียดชังบุคคลหรือกลุ่มบุคคล แนวทางการกำกับดูแลที่น่าจะมีประสิทธิภาพคือการกำกับดูแลผ่านตัวกลาง แต่หากเป็นการใช้แฮตสปีชที่ไม่น่าไว้วางใจหรือยุยงให้มีการใช้ความรุนแรงต่อเป้าหมายก็ควรใช้การกำกับดูแลทางกฎหมาย

อะไรคือเฮตสปีชสำหรับสังคมไทย?

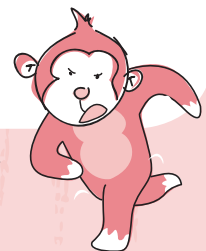
พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงความคิดเห็นต่องานวิจัยว่า จุดเด่นของงานนี้คือการศึกษา "สปีช" (speech) หรือการสื่อสาร ที่ผ่านมาการศึกษาทางสังคมวิทยามักศึกษาที่ตัวสถาบัน ในปัจจุบันสังคมวิทยายุคใหม่สนใจศึกษาตัวการสื่อสาร เป็นการศึกษาที่ปฏิบัติการและปฏิสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่างๆ ในสังคมว่าทำงานอย่างไร อย่างไรก็ตามสิ่งที่ขาดหายไปจากงานนี้คือ แง่มุมทางกฎหมายและทางระบบยุติธรรม อินเทอร์เน็ตในไทยมีมานานแล้ว รวมทั้งมีกฎหมายและคำตัดสินที่เกี่ยวข้องออกมาให้เห็นกันแล้ว ทั้งข้อต้องห้ามที่สุจริตหรือ มาตรา ๑๑๒ หรือการที่ศาลพิจารณาในคดีหมิ่นประมาทบางคดีว่าเป็นการติชมโดยสุจริตหรือ สร้างบรรทัดฐานเรื่องบุคคลสาธารณะ ซึ่งควรพิจารณาร่วมด้วย

นอกจากนี้พิชญ์ตั้งคำถามว่า ตกผลแล้วในสังคมไทยอะไรเป็นแก่นแกนของเฮตสปีช ในสหรัฐอเมริกาเป็นเรื่องการแบ่งแยกสีผิว ในยุโรปเป็นเรื่องความเป็นมนุษย์ เขาตั้งข้อสังเกตว่าในประเทศไทยเป็นเรื่อง "ความเป็นไทย" หรือไม่ และฐานของเฮตสปีชในสังคมไทยในงานนี้มาจากอคติเรื่องการเป็นต่างจังหวัด เมือง-ชนบท หรือไม่ ขณะเดียวกันเขาสงสัยว่าสังคมไทยมีข้อตกลงร่วมกันเพื่อพิจารณาว่าลักษณะใดเป็นความเกลียดชังหรือไม่ เช่น ในสหรัฐอเมริกาใช้รัฐธรรมนูญเป็นกรอบในการพิจารณา สังคมไทยใช้อะไร โดยกล่าวถึงท้ายว่า ถึงอย่างไรก็ตาม น่าดีใจมากกว่างานชิ้นนี้ไม่เหมือนกับงานศึกษาทั่วไปของไทยที่มักขึ้นต้นด้วยการอ้างรัฐธรรมนูญมาตราต่างๆ ทั้งที่ก็รู้ว่าในทางปฏิบัติรัฐธรรมนูญไม่ใช่ข้อตกลงร่วมกันในสังคมไทย

ทางด้านปรเมศวร์ มินศิริ ผู้บริหารเว็บไซต์กระปุกดอทคอม ชวนผู้ร่วมเสวนาตั้งคำถามว่า เฮตสปีชนั้นเกี่ยวกับเวลาด้วยหรือไม่ เมื่อก่อนนี้การเรียกคนจีนในไทยว่า "เจ๊ก" ถือเป็นกรเหยียด แต่ความรู้สึกเหยียดแบบเดียวกันนั้น ในปัจจุบันอาจจะไม่มีแล้ว

ข่าวอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ชำแหละสื่อฯ สร้างความแตกแยกในสังคม. กรุงเทพธุรกิจ, ๒๖ ก.ค. ๒๕๕๖
- อ.จุพาศ เปิดงานวิจัย เผย Hate Speech บนโลกออนไลน์ เน้นยั่วให้ชิง-ปมการเมืองมากที่สุด. สำนักข่าวอิศรา, ๒๖ ก.ค. ๒๕๕๖
- งานวิจัยชี้ 'สื่อวิทยุ-โทรทัศน์ไทย' ยังสร้างความเกลียดชัง. Voice TV, ๒๖ ก.ค. ๒๕๕๖
- ชำแหละ Hate Speech ในสื่อไทย ยั่ว-เหยียดหยาม-ลดความเป็นมนุษย์. สำนักข่าวอิศรา, ๒๗ ก.ค. ๒๕๕๖
- ปรากฏการณ์ของ Hate Speech ในสังคมไทย. Voice TV, ๒๘ ก.ค. ๒๕๕๖
- กลไกกำกับดูแลอินเทอร์เน็ต และปัญหาในไทย (๒): ค่านิยมในสังคมสองขั้ว. สฤณี อาชวานันทกุล, มี.ค. ๒๕๕๕

กิจกรรมที่ ๕

ไม่ยอม จำนน

สาระสำคัญ

ความเข้มแข็งทางใจเป็นความสามารถในการรับมือกับความผิดพลาด ความผิดหวัง และปัญหาต่างๆ ในชีวิต และสามารถกลับคืนสู่สภาวะปกติของชีวิตได้ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกฝนต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้และเติบโต จากการเผชิญหน้ากับปัญหาและวิกฤติที่เกิดขึ้น

การบ่มเพาะของเวลาและอุปสรรคที่ต้องฝ่าฟัน จะช่วยทำให้เราพร้อมที่จะบิน และบินได้ไกล

วัตถุประสงค์

กิจกรรมนี้มุ่งหวังให้ผู้เรียน

๑. พัฒนาวีถีมองโลกในมุมบวกเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ
๒. เรียนรู้ทักษะในการยืนหยัดแม้เมื่อมีความผิดหวังหรือผิดพลาด

อุปกรณ์

๑. แก้วน้ำใส ที่มีน้ำครึ่งแก้ว
๒. คลิปเรื่องของคุณเอกชัย วรรณแก้ว ความยาว ๔.๒๗ นาที <http://youtu.be/AzpQ๖dYIbxM>

เอกชัย วรรณแก้ว เกิดมาไม่มีแขนทั้ง ๒ ข้าง มีขาสั้นๆ เล็กๆ ที่มีนิ้วเท้า ๓ นิ้ว เรียนจบจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง ปัจจุบันเป็นนักเขียน อาจารย์สอนศิลปะ และนักพูดสร้างแรงบันดาลใจที่มีชื่อเสียง

๓. เตรียมเขียนตาราง "คุณสมบัติของเอกชัย" ในกระดาษฟลิปชาร์ต

เอกสารประกอบ

๑. แบบบันทึก "ฉันกับเอกชัย" (สำหรับผู้เรียนทุกคน)
๒. เอกสารอ่านเพิ่มเติม "ความเข้มแข็งทางใจ" (สำหรับผู้ดำเนินการ)

กระบวนการ

๑. ชี้แจงผู้เรียนว่าวันนี้เราจะคุยกันเรื่องความเข้มแข็งทางใจ
 - ชวนผู้เรียนดูแก้วน้ำ (ที่มีน้ำอยู่ครึ่งแก้ว) และให้บอกว่าจะมองเห็นอะไร ชวนผู้เรียนคิด ดังนี้ (๕ นาที)
 - ความแตกต่างของคนที่เห็นว่า "มีน้ำครึ่งแก้ว" กับคนที่เห็นว่า "มีน้ำแค่ครึ่งแก้ว" คืออะไร
 - หากเปรียบเทียบกับกรมองเห็นว่าแก้วใบนี้มี ๒ ส่วน คือส่วนที่มีน้ำ และยังมีส่วนที่ว่าง เราเห็นอะไรต่างออกไปบ้าง
 - ที่ผ่านมามีความคิดว่าชีวิตเราเป็นแก้วน้ำแบบไหน
๒. ชวนผู้เรียนดูคลิป เรื่องของ "เอกชัย วรรณแก้ว" ความยาว ๔.๒๗ นาที
๓. ให้ผู้เรียนจับกลุ่ม ๕ คน และคุยแลกเปลี่ยนกันในประเด็นต่อไปนี้ (๑๐ นาที)
 - ๑) รู้สึกอย่างไรเมื่อดูเรื่องของเอกชัย
 - ๒) สิ่งที่ทำให้เรารู้สึกถึงในความเป็น "เอกชัย"
 - ๓) อะไรที่ทำให้ "เอกชัย" เข้มแข็งและมีพลัง
 - ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ (๑๐ นาที)

๔. ตีกระดากซ์ฟลิปชาร์ดที่เขียนตารางไว้แล้วบนกระดาน และชวนให้ทุกคนสรุปคุณสมบัติสำคัญของเอกชัยในตาราง คั้งนี้ (๑๐ นาที)

เมื่อเกิดเรื่องผิดหวัง/ผิดพลาดในชีวิต	เอกชัย
๑. รู้สึกอย่างไรกับตัวเอง	
๒. อะไรในปัญหา/สถานการณ์ที่ทำให้รู้สึกแย่	
๓. มองปัญหา/สถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวเองอย่างไร	
๔. มีวิธีจัดการการปัญหา/สถานการณ์อย่างไร	
๕. มีวิธีคิดแบบไหนที่ทำให้ตัวเองรู้สึกดี/เข้มแข็งขึ้น	
๖. มีสายสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างไร	

๕. เพิ่มเติมข้อมูลเรื่อง "ความเข้มแข็งทางใจ" ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญที่เอกชัยมี มองหาโอกาส ไม่ยอมแพ้ และมีจุดมุ่งหมายชีวิต (ดูเอกสารประกอบ เรื่อง "ความเข้มแข็งทางใจ" เพื่ออธิบายเพิ่มเติม) (๑๐ นาที)

๖. แจกแบบบันทึก "ฉันกับเอกชัย" ให้ผู้เรียนทุกคนเขียน (๑๐ นาที)

๗. ขออาสาสมัครเล่าสิ่งที่ตัวเองบันทึกคนละ ๑ เรื่อง

แบบบันทึก “ฉันกับเอกชัย”

สิ่งที่ "เอกชัย" ไม่มี แต่ฉันมี	สิ่งที่ "เอกชัย" มี แต่ฉันไม่มี
"เอกชัย" เป็นแก้วน้ำ แบบไหน	ฉัน เป็นแก้วน้ำแบบไหน

เมื่อเกิดเรื่องผิดหวัง/ผิดหวังในชีวิต	สิ่งที่ "เอกชัย" เป็น / ทำ	สิ่งที่ "ฉัน" เป็น / ทำ
๑. รู้สึกอย่างไรกับตัวเอง		
๒. อะไรในปัญหา/สถานการณ์ ที่ทำให้รู้สึกแย่		
๓. มองปัญหา/สถานการณ์ ที่เกิดขึ้นกับตัวเองอย่างไร		
๔. มีวิธีการจัดการปัญหา/สถานการณ์ อย่างไร		
๕. มีวิธีคิดแบบไหนที่ทำให้ตัวเองรู้สึก ดี/เข้มแข็งขึ้น		
๖. มีสายสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างไร		

สิ่งที่ฉันอยากบอกตัวเอง.....

ภาพยนตร์แนะนำ

Crash

(คนพว้า)

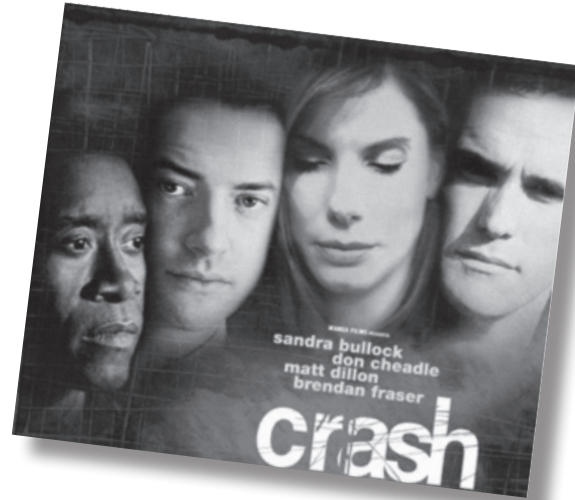
Crash (คนพวา)

ปี : ๒๕๔๗ (๒๐๐๔)

ความยาว : ๑๕๒ นาที

เรื่องย่อ

จากฉากเริ่มต้นเหตุการณ์รถชนท้ายรถคู่หู
ตำรวจสอบสวนชายหญิง ใกล้กับสถานที่
พบศพชายผิวสีวัยรุ่น ซึ่งถูกยิงตาย และทิ้งศพไว้
ข้างถนนเปลี่ยว

หนังพาย้อนกลับไปหาความเชื่อมโยงของผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ และสถานการณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงอคติ ความเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติในเมืองลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกาที่เต็มไปด้วยผู้คนหลากหลาย และมีปัญหาการอยู่ร่วมกันในความแตกต่างทางเชื้อชาติ

ในหนังได้ตัดสลับเรื่องราวไปมาระหว่างคู่รักตำรวจชายหญิง ชายชราชาวอิหร่านเจ้าของร้านขายของกับลูกสาว คู่หูวัยรุ่นผิวสีโจรปล้นรถ คู่สามีภรรยาที่ถูกปล้นรถ คู่หูตำรวจทางหลวงผิวขาว คู่สามีภรรยาผิวสีที่ทำอาชีพเกี่ยวกับการผลิตรายการโทรทัศน์ และคู่สามีภรรยาสูงวัยชาวเอเชีย

ย้อนไปในคืนที่ชายวัยรุ่นผิวสี ๒ คน ปล้นรถสามีภรรยาคนหนึ่ง ซึ่งฝ่ายชายเป็นอัยการที่มีชื่อเสียง และมีภาพลักษณ์เป็นผู้สนับสนุนคนผิวสี วัยรุ่นทั้งสองนำรถหรูไปขายยังอู่รับซื้อของโจร ระหว่างทางทั้งคู่บังเอิญขับรถชนชายสูงวัยชาวเอเชียคนหนึ่ง จึงช่วยนำออกมาจากท้องรถ แต่ก็ทิ้งเขาไว้ที่ข้างถนน แล้วนำรถคู่ที่แอบลักลอบค้ำมนุษย์ของชายคนนั้นไปขายต่อ

ในคืนเดียวกัน **เกรแฮม** ตำรวจสอบสวนผิวสีและคู่หูหญิงซึ่งเป็นคนรักกันได้เดินทางไปในที่เกิดเหตุ หลังมีตำรวจผิวสีคนหนึ่งถูกตำรวจปราบปรามยาเสพติดผิวขาวยิงเสียชีวิต เพราะขับรถต้องสงสัยที่ซุกเงินไว้ท้ายรถ

เกรแฮมต้องต่อสู้กับความรู้สึกถูกกีดกันจากนายความ ที่พร้อมจะเชื่อว่าคนผิวสีเกิดมาพร้อมกับสำนึกของการกระทำชั่ว และปกป้องตำรวจผิวขาว ขณะเดียวกันเขาก็ถูกแม่วิงวอนให้ตามหาน้องชายวัยรุ่นที่ชอบคบเพื่อนเกรและก่อเรื่องเป็นประจำ ซึ่งน้องชายเกรแฮมก็คือหนึ่งในคู่หูโจรวัยรุ่นผิวสีนั่นเอง

วันถัดมาคู่โจรวัยรุ่นไปจี๊ด **คาเมรอน** หนุ่มลูกครึ่งผิวสี นักผลิตรายการโทรทัศน์ ที่กำลังถูกกีดกันจาก **มาเรีย** ภรรยาผิวสีของเขา เนื่องจากเธอถูก **ไรอัน** ตำรวจทางหลวงผิวขาวลวนลามต่อหน้าต่อตา โดยที่เขาจำต้องยอมรับ และทำอะไรไม่ได้

ในคำคืนที่ผ่านมา คาเมรอนตัดสินใจต่อสู้อย่างบ้าคลั่ง และขับรถออกไปโดยมีโจรวัยรุ่นคนหนึ่งติดไปด้วย **เอคิสัน** ตำรวจทางหลวงคู่หูของไรอันมาเจอ จึงเข้าเกลี้ยกล่อมคาเมรอนจนสงบ ขณะที่เอคิสันเองก็รับไม่ได้กับพฤติกรรมลวนลาม ข่มขู่ เหยียดผิวของไรอัน จึงขอแยกตัวห่างออกมา

ขณะเดียวกันมาเรียเจ็บแค้นสามีที่ไม่สามารถช่วยเหลือและปกป้องศักดิ์ศรีของเธอได้ จึงขับรถด้วยความเร็วสูงจนพลิกคว่ำกลางถนน แต่ได้ไรอันที่ปฏิบัติหน้าที่เสี่ยงกายเข้าไปช่วยเธอออกมา

โจรวัยรุ่นน้องชายเกรแฮม เมื่อแยกจากคู่หูก็เดินเรื่อยเปื่อย จนตัดสินใจโบกรถออกไปนอกเมืองพอดีกับที่เอคิสันผ่านมาและจอบรับ แต่ในที่สุดเขาก็ชักปืนยิงชายวัยรุ่นผิวสีตายด้วยความไม่ตั้งใจ เพียงเพราะความหวาดระแวงในใจลึกๆ และทิ้งศพไว้ข้างถนน ร่างของน้องชายเกรแฮมถูกพบในเช้าวันถัดมา และนี่ก็จึงเป็นฉากเริ่มต้นของหนัง

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นตอกย้ำให้เห็นการรังเกียจคนผิวสี คือเรื่องชายสูงวัยชาวอิหร่านเจ้าของร้านขายของเล็กๆ ที่หวาระแวง และรู้สึกไม่ปลอดภัยจากคนผิวสี จึงไปซื้อปืนเพื่อเอาไว้ป้องกันตัว เขาโทษช่างซ่อมประตูที่มาเปลี่ยนล็อก แต่ช่างแนะนำให้เปลี่ยนบานประตูทั้งบาน เขาไม่ยอมทำตามจนกระทั่งร้านถูกยกเค้ายกลางดึก เขาแค้นสุดขีดและตามไปยังช่างซ่อมประตูถึงบ้าน แต่บังเอิญปืนใช้ไม่ได้

อีกคู่หนึ่งคือ **จินส์** ภรรยาอัยการที่หวาคกลัวและหวาระแวงคนทุกเชื้อชาติที่ไม่ใช่คนผิวขาว จนกระทั่งในวันที่เธอเกิดอุบัติเหตุลัดตกจากบันไดบ้านตัวเอง เธอได้รับการช่วยเหลือและเรียนรู้หัวใจจากแม่บ้านชาวเม็กซิกัน ผู้ที่เธอไม่พอใจและระบายอารมณ์ใส่เสมอ

สาระของหนังสือที่น่าสนใจ

ในสังคมประกอบด้วยผู้คนหลากหลายเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ศาสนา ชนชั้น เพศ อาชีพ ฯลฯ ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งที่มีการรังเกียจกลุ่มคนผิวสีชัดเจน แต่ในทุกแห่งก็ยังมีอคติ การเหยียดหยาม หรือการเหมารวมภาพลักษณ์ของคนบางกลุ่ม และนำไปสู่การกีดกัน การรังเกียจ เลือปฏิบัติ ไม่ให้โอกาส หรือกระทำรุนแรงต่อกัน

ระยะเวลา

๒ ชั่วโมง

เตรียมผู้เรียนก่อนดูหนัง

๑. ผู้ดำเนินการแนะนำหนังคนผวาวัวว่าเป็นเรื่องราวการแบ่งแยกสีผิว ซึ่งสะท้อนผ่านเรื่องของวัยรุ่นผิวสี ๒ คนที่ไปปล้นรถเพื่อนำไปขาย เหตุการณ์เกิดขึ้นในเมืองที่คนทั่วไปต่างหวาดกลัวรังเกียจ และรู้สึกไม่ดีกับคนผิวสีทุกคน ไม่ว่าจะ เป็นจะเป็นคนระดับใดหรือประกอบอาชีพอะไร
๒. ชี้แจงว่าการลำดับเนื้อเรื่องของหนังมีความซับซ้อน จึงแบ่งกลุ่มออกเป็น ๖ กลุ่ม เพื่อให้ติดตามตามรายละเอียดของตัวละครหลัก และช่วยกันตอบคำถามร่วมกันในกลุ่ม ดังนี้

กลุ่ม ๑ กลุ่มสำรวจสอบสวนผิวสีและหญิงคู่รัก (เกรแฮมและตำรวจหญิงคู่รัก)

- ตำรวจผิวสีเกรแฮมพบเหตุการณ์อะไรหลังจากไปสอบสวนเหตุตำรวจยิงกันตาย (ตำรวจฝ่ายคดียาเสพติดผิวขาวยิง ลูอิส ตำรวจผิวสีคนหนึ่งตาย และข้อเท็จจริงคือเป็นการยิงผิดตัวหรือเข้าใจผิด เพราะตำรวจผิวสีได้ชิงรถมาจากคนร้ายแล้วนำกลับมา)
- ตำรวจผิวสีเกรแฮมเข้าพบทนายความทำไม และเขาบอกอะไร (เกรแฮมมีหลักฐานบ่งชี้ว่า ลูอิสไม่ได้ค้ายา และรถคันนั้นเป็นรถที่นำมาจากโจรค้ายาเสพติด แต่บังเอิญมีเงินซุกซ่อนอยู่ท้ายรถ และทนายความต้องการเบี่ยงเบนคดีเพื่อรักษาภาพลักษณ์ตำรวจผิวขาวที่ทำผิดพลาด เขาถูกตอกย้ำให้ยอมรับความค้อยกว่าและอคติที่มีต่อคนผิวสี และเขาต้องยอมจำนน)
- ตำรวจผิวสีเกรแฮมเป็นอะไรกับโจรขโมยรถที่เป็นวัยรุ่นผิวสีและถูกยิงตายข้างถนน (เกรแฮมเป็นพี่ชายของโจรวัยรุ่นที่ถูกยิงเสียชีวิต)

กลุ่ม ๒ ชายสูงวัยที่มาซื้อปืนกับลูกสาว (ชายชาวอิหร่านเจ้าของร้านขายของ)

- อะไรเป็นสาเหตุให้ชายเจ้าของร้านวิตกกังวลหรือหวาดกลัว
(การปล้นจี้ฆ่าจากกลุ่มคนผิวสี ทำให้เขาหวาดระแวงกลุ่มคนผิวสีเป็นพิเศษ ทั้งที่ช่างทำ
ประคูดึงไม้ใช้คนผิวสี แต่เป็นคนจากอเมริกาใต้ที่ผิวคล้ำ ซึ่งเขาแยกไม่ออกจึงเหมารวมว่า
เป็นคนผิวสี)
- เขาทำอะไรหลังจากที่ร้านถูกยกเค้ายกลางคืน
(ตามล้างแค้นช่างซ่อมประคูดึง และรู้ว่าไม้ใช้คนร้ายอย่างที่เขาคิด)

กลุ่ม ๓ คู่สามีภรรยาที่ถูกโจรวัยรุ่นปล้นรถ (อัยการกับภรรยา)

- เกิดอะไรขึ้นกับภรรยาอัยการหลังจากรถถูกปล้น
(ภรรยาที่มีนิสัยหวาดระแวงอยู่แล้ว จึงวิตกกังวลเกินกว่าเหตุ และเพิ่มความปลอดภัยใน
บ้านสูงขึ้นกว่าเดิม เปลี่ยนประตู เปลี่ยนกุญแจ ไม่กล้าออกนอกบ้าน)
- มีเหตุการณ์อะไรที่ทำให้เงินสลับเปลี่ยนความคิดและความหวาดระแวงที่มีต่อคนอื่น ๆ
(ตกบันได แล้วแม่บ้านชาวเม็กซิกันมาช่วยเหลือเธอ)

กลุ่ม ๔ คู่วัยรุ่นผิวสี (โจรปล้นรถ)

- โจรวัยรุ่น ๒ คนมักคุยกันเรื่องอะไร
(การเหยียดผิวที่มีต่อคนผิวสีในรูปแบบต่างๆ เช่น ความไม่เท่าเทียมในสังคม การเข้าคิว
ซื้อของ การถูกหวาดระแวงตั้งข้อสงสัยจากคนผิวขาว การถูกเรียกว่าไอ้มีด ฯลฯ)
- ทำไมชายวัยรุ่นคนหนึ่งถูกยิงตาย
(เอคิสันเข้าใจผิด และระแวงว่าเขาจะมีปืนในกระเป๋า)
- เหตุการณ์อะไรที่ทำให้ชายวัยรุ่นผิวสีอีกคน นำรถขนแรงงานจากเอเชียไปปล่อย แทนที่
จะขายให้กับเจ้าของอู่รถ

(เขาต่อสู้และตีรถไปกับคาเมรอน ชายผลิตรายการโทรทัศน์ที่สู้กลับอย่างบ้าคลั่ง และได้รับโอกาสคือ การปล่อยตัวจากชายคนนั้นที่ไม่ทำอะไรเขา ทั้งที่มีโอกาสจะทำ เช่นเดียวกับที่ชายคนนั้นได้จากตำรวจทางหลวงผิวขาวอย่างเอคิสัน)

กลุ่ม ๕ กลุ่มตำรวจทางหลวงผิวขาว (ไรอันและเอคิสัน)

- ไรอันและเอคิสันเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
(ไรอันเหยียดผิว เกลียดคนผิวสีทุกคน และคอยหาเรื่องตลอดเวลา แต่เอคิสันไม่รังเกียจคนผิวสี เขาไม่ชอบทัศนคติของไรอัน)
- เอคิสันทำอะไร หลังเหตุการณ์ที่เขาเห็นไรอันลวนลามผู้หญิงผิวสีที่มากับสามี
(ขอแยกตัวกับหัวหน้า แต่หัวหน้าตำรวจที่เป็นคนผิวสีไม่เห็นด้วยกับเหตุการณ์เหยียดผิวของเอคิสัน จนหลังเหตุการณ์ช่วยกล่อมชายผิวสีที่ผลิตรายการโทรทัศน์ได้สำเร็จ เขาจึงได้แยกตัวจากไรอัน)
- ทำไมไรอันถึงช่วยเหลือผู้หญิงผิวสีที่เกิดอุบัติเหตุ
(สำนึกในหน้าที่ของเขาคือการช่วยเหลือคนทุกคนให้ปลอดภัย)

กลุ่ม ๖ คู่สามีภรรยาผิวสี (คาเมรอนและมาเรีย)

- ทำไมคาเมรอนถึงไม่แจ้งความหรือฟ้องร้องไรอัน ตำรวจผิวขาวที่ลวนลามภรรยาเขา
(คาเมรอนยอมรับและยอมจำนนกับความด้อยกว่าของตนเอง)
- คาเมรอนทำอะไรกับชายวัยรุ่นผิวสีที่จีรตเขา
(คาเมรอนต่อสู้และปล่อยตัวไป)

แนวคำถามชวนคุยหลังดูหนังจบ

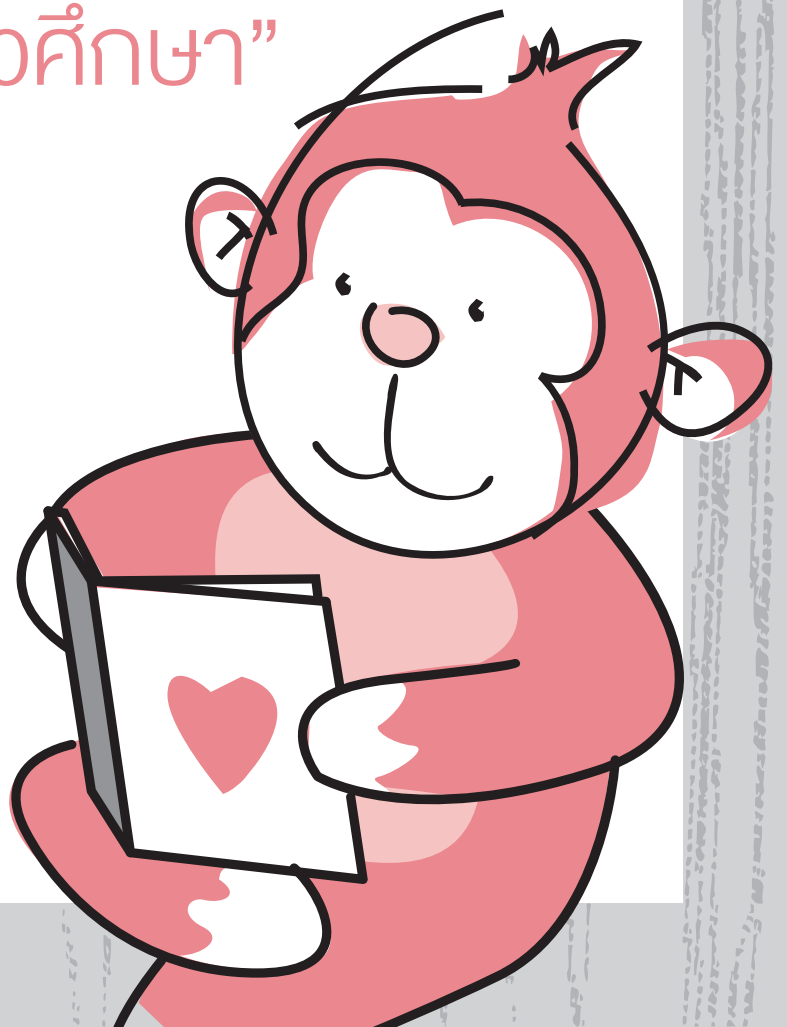
๑. หลังจากดูหนังจบ ช่วยสรุปเรื่องราวหรือลำดับเนื้อเรื่องอีกครั้ง โดยให้แต่ละกลุ่มตอบคำถาม และเชื่อมโยงเรื่องราวที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ
๒. แบ่งกลุ่มย่อยคุยกันในประเด็นนี้
 - สิ่งที่เราได้เรียนรู้จากหนังเรื่องนี้คืออะไร
 - หนังเรื่องนี้เชื่อมโยงกับกิจกรรมที่เราทำมาทั้งหมดอย่างไร (๕ กิจกรรม ได้แก่ เลือกทำแบบไหน อย่าควนสรุป เคารพตัวเอง Hate Speech และไม่ยอมจำนน)
 - ในวิทยาลัยที่เราเรียนหรือในชุมชนที่เราอาศัยอยู่ เคยมีเหตุการณ์ที่คล้ายกับในหนังหรือไม่ (ยกตัวอย่างเหตุการณ์จริงหรือที่เคยรับรู้มา)
 - การถูกเหยียดหยาม ล้อเลียน คนที่มีสีผิว รูปร่างหน้าตา บุคลิกภาพต่างกัน
 - ความกังวลต่อคนต่างชาติพันธุ์ เช่น คนพม่า คนกะเหรี่ยง คนอินเดียน คนจีน ฯลฯ
 - สถานะทางสังคม รวย-จน
 - การใช้อำนาจระหว่างกลุ่มต่างๆ เช่น ข้าราชการ-ประชาชน ผู้ใหญ่-เด็ก ผู้ชาย-ผู้หญิง พ่อ-แม่ สามเณร-ภรรยา ครู-นักเรียน พ่อแม่-ลูก ตำรวจ-ผู้ต้องหา ฯลฯ
๓. แจกกระดาษรูปหัวใจให้ทุกคน เพื่อเขียนคำตอบว่า **"เหตุการณ์ในหนัง หรือการรังเกียจแบ่งแยกกัน จะไม่เกิดขึ้น ถ้า..."** แล้วนำไปติดที่ผนัง

คู่มือครู

“การประเมินชั้นเรียน กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต เยาวชนอาเซียนศึกษา”

๑. แนวคิดการประเมินชั้นเรียน (Classroom Assessment)

พศ.สันติ ศรีประเสริฐ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๕๒) ให้ความหมายการประเมินชั้นเรียนว่า "เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด นำผลที่ได้มาตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัดของมาตรฐานสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้ก็นำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียน การตัดสินใจผลการเรียนรู้รอบคอบในเรื่องหรือหน่วยการเรียนรู้หรือในรายวิชาและการวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ของคุณ" จากความหมายดังกล่าว สามารถสรุปจุดประสงค์ของการประเมินชั้นเรียนได้ ดังนี้

- ๑) เพื่อเก็บข้อมูลที่สะท้อนความสามารถในการเรียนหรือที่เรียกว่า "พฤติกรรมการเรียน" และผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับให้ผู้เรียนวางแผนพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเอง
- ๒) เพื่อให้ครูนำข้อมูลที่เก็บได้ไปใช้ในการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนของคุณ

๑. หลักการสำคัญของการประเมินชั้นเรียน

ในการประเมินชั้นเรียนต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรม กระบวนการ เป้าหมาย เครื่องมือ และ ประโยชน์ในการดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรม

ทำการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพเป็นระยะๆ โดยการบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอนตลอดภาคการศึกษาของรายวิชานั้นๆ

กระบวนการและขอบเขต

ทำร่วมกับผู้ปกครองและนักเรียน (ถ้าเป็นไปได้)

- ประเมินเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เรียนก่อนเริ่มต้นการเรียนการสอน
- ประเมินความก้าวหน้า
- ประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้

ทำให้ครอบคลุมทั้งเนื้อหาสาระของวิชา ความสามารถในการเรียนและเป้าหมายในการพัฒนาตนเองของนักเรียน

เป้าหมาย

เพื่อการพัฒนาเด็กเรียนมากกว่าการตัดสินผลการเรียน โดยมีเป้าหมายที่สำคัญในพัฒนา คือ ด้านพฤติกรรมการเรียน และคุณลักษณะของนักเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของวิชานั้นๆ

เครื่องมือ

ใช้เทคนิควิธีและเครื่องมือที่หลากหลายขึ้นกับธรรมชาติของวิชา ธรรมชาติของผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของวิชา

ประโยชน์

- ๑) ทำให้ครุมีข้อมูลเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความสามารถ และธรรมชาติของผู้เรียน
- ๒) ทำให้นักเรียนมีทักษะในการวางแผนและตั้งเป้าหมาย ตระหนักในความสามารถของตนเอง และความสำคัญของการประเมินผลและการวิพากษ์ตามหลักฐาน ตลอดจนสามารถจัดการพัฒนาตนเองได้ในข้อจำกัดของทรัพยากรและเวลา

๒. บทบาทของครูผู้สอน

- ๑) ใช้มาตรฐานการเรียนรู้ของวิชามาเป็นเป้าหมายของการประเมิน
- ๒) เลือกเครื่องมือและกิจกรรมในการเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และผลลัพธ์ การเรียนรู้รายคาบของวิชานั้นๆ
- ๓) สร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียนโดยการให้นักเรียนประเมินตนเอง การให้ข้อมูลย้อนกลับของ ครูและการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาในคัวนักเรียน
- ๔) นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินแต่ละระยะไปปรับใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครั้งต่อไป

๓. ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อการประเมินชั้นเรียน (สันติ ศรีประเสริฐ, ๒๕๕๓)

๔. วิธีการประเมิน

ในการประเมินชั้นเรียนควรรู้ใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ เช่น

- ๑) การสังเกต
- ๒) การพูดคุย
- ๓) การให้เพื่อนหรือผู้ปกครองร่วมประเมิน
- ๔) การประเมินตนเองของนักเรียน
- ๕) การใช้แบบสำรวจ
- ๖) การสาธิต
- ๗) การใช้แบบทดสอบ
- ๘) การใช้ผลงาน เช่น สมุดจดงาน สมุดแบบฝึกหัด หรือรายงานการทดลอง
- ๙) การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อื่นๆ

๕. บทบาทของนักเรียน

มีส่วนร่วมในการประเมินโดย

- ๑) ทำการประเมินตนเอง
- ๒) วางแผนพัฒนาตนเองตามข้อมูลย้อนกลับที่ได้รับและเป้าหมายที่ตนเองตั้งขึ้น

๖. บทบาทของโรงเรียน

- ๑) กระตุ้นให้นักเรียนและครูทำงานอย่างมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน
- ๒) จัดโอกาสให้มีกิจกรรมประเมินชั้นเรียน
- ๓) ตั้งเป้าหมายร่วมกับครูและนักเรียนในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและผลลัพธ์การเรียนรู้
- ๔) ประกาศนโยบายเน้นความสำคัญของ "การประเมินชั้นเรียน"

๗. การบริหารจัดการการประเมินชั้นเรียน

- ๑) เลือกใช้กิจกรรมในการเก็บข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒) เลือกใช้กิจกรรมในการเก็บข้อมูลที่ประหยัดเวลา สามารถดำเนินการได้ในคาบการเรียนรู้รายวิชานั้นๆ
- ๓) เลือกใช้กิจกรรมในการเก็บข้อมูลที่แบ่งภาระการสอน หรือเปิดโอกาสให้มีการสอนเป็นทีมได้
- ๔) สร้างระบบ ชูคเครื่องมือ วิธีการเก็บ การบันทึกผลการประเมินเพื่อความสะดวกรวดเร็ว และสืบค้นข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาวิธีการสอน หรือสนับสนุนการตัดสินใจผลการเรียนตลอดปีการศึกษาหรือตลอดหลักสูตรได้

ข้อควรระวัง

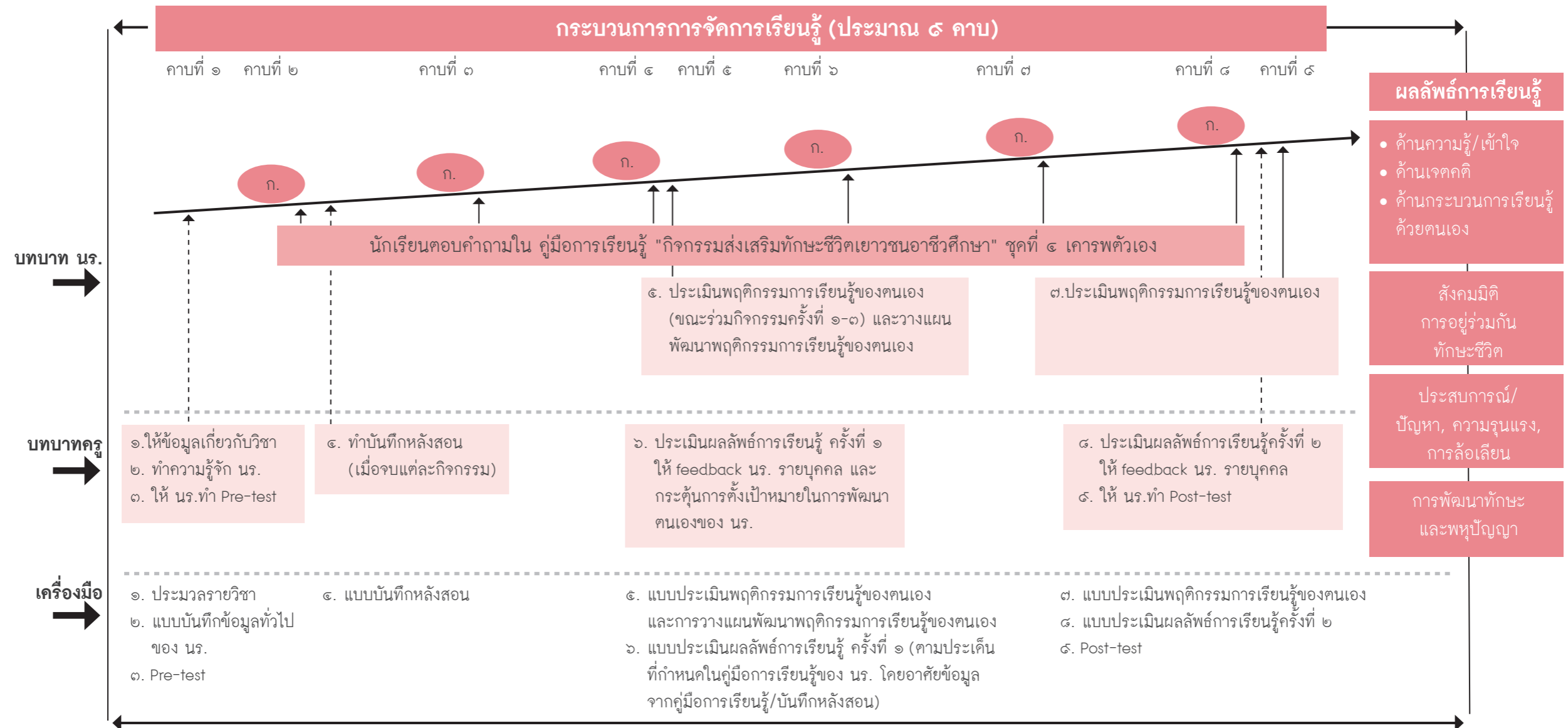
- ๑) ไม่ควรใช้การประเมินชั้นเรียนในทางลบเพื่อเป็นการควบคุมชั้นเรียน
- ๒) ไม่ควรจัดเก็บข้อมูลโดยไม่พิจารณา "เป้าหมาย" หรือ "คำถามในการประเมิน"

๒. ผังแสดงขั้นตอนการทำกิจกรรมการประเมินชั้นเรียน

ชุดที่ ๔ เคารพตัวเอง

ผังแสดงขั้นตอนการทำกิจกรรมการประเมินชั้นเรียน* "กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาชีวศึกษา" ชุดที่ ๔ เคารพตัวเอง
สถานศึกษา..... ชั้น ปวช. ภาค..... ปีการศึกษา.....

* พัฒนาโดย ผศ.สันติ ศรีประเสริฐ

๓. ชุดเครื่องมือและวิธีใช้

แนะนำวิธีใช้เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินชั้นเรียน ได้แก่

- ๓.๑ ประมวลรายวิชา (Course Syllabus) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
- ๓.๒ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของนักเรียน
- ๓.๓ แบบทดสอบหลังการร่วมกิจกรรม
- ๓.๔ คู่มือการเรียนรู้ ชุดที่ ๔
- ๓.๕ แบบบันทึกความตั้งใจพัฒนาตนเองของนักเรียน
- ๓.๖ แบบบันทึกหลังสอน
 - แบบบันทึกหลังสอน
 - แบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน แนวทางป้องกันดูแล และผลลัพธ์
- ๓.๗ วิธีการใช้คู่มือการเรียนรู้ของนักเรียน

๓.๑ ประมวลรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ (คูภาคผนวก ๑)

เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนโดยเฉพาะเรื่องการจัดการเรียนรู้และการประเมินผล

๓.๒ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของนักเรียน (คูภาคผนวก ๒)

เน้นให้ผู้เรียนได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองสำหรับผู้สอนได้รู้จักเป็นรายบุคคล และติดตามพัฒนาการด้านทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิตในแต่ละกิจกรรมตามพื้นฐานของแต่ละบุคคล

๓.๓ แบบทดสอบหลังการร่วมกิจกรรม (คูภาคผนวก ๓)

เน้นประเมินผลลัพท์การเรียนรู้ในภาพรวมหลังการร่วมกิจกรรมของชุดที่ ๔ และประเมินประสบการณ์ที่เป็นปัญหาในสังคกรอบตัวของนักเรียน การมองผู้อื่นในทางบวก การสร้างความสัมพันธ์ การคิด-วิเคราะห์ ตลอดจนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และการพัฒนาพหุปัญญาของตนเอง

๓.๔ คู่มือการเรียนรู้ ชุดที่ ๔ (คูภาคผนวก ๔)

เน้นให้นักเรียนสรุปการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมของตนเอง

๓.๕ แบบบันทึกความตั้งใจพัฒนาตนเองของนักเรียน (คูภาคผนวก ๕)

เน้นให้นักเรียนนำการเรียนรู้จากกิจกรรม ๑-๖ ของแต่ละชุดมาใช้เป็นข้อมูล ร่วมกับการประเมินทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองมาใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาแผนการพัฒนาตนเองในแต่ละปีจนจบช่วงชั้น ปวช.

๓.๖ แบบบันทึกหลังสอน (คูภาคผนวก ๖)

ประกอบด้วยแบบบันทึกหลังสอนกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาชีวศึกษา และแบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน แนวทางป้องกันดูแล และผลลัพท์

๓.๗ วิธีการใช้คู่มือการเรียนรู้ของนักเรียน

- ๑) หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง ขอให้ครูกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามในคู่มือของแต่ละกิจกรรมก่อนจบการเรียนการสอน (หมดคาบ)
- ๒) ทำกิจกรรมที่ ๓ ครูควรเก็บคู่มือนักเรียนมาทำการประเมินผลลัพท์การเรียนรู้ครั้งที่ ๑ โดยครูอ่านคำตอบของนักเรียนทำกิจกรรมที่ ๑, ๒ และ ๓ ประมวลผลในภาพรวม และประเด็นที่จะสะท้อนให้นักเรียนได้รับทราบ พร้อมลงนามทั้งครูและนักเรียน ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนทำแผนพัฒนาตนเองโดยมีจุดเน้น ดังนี้

- ปวช. ๑ เน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการสร้างคุณค่าภายในคน
- ปวช. ๒ เน้นการพัฒนาทักษะและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข้อมูลของการประเมิน หรือทบทวนตนเองมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน
- ปวช. ๓ เน้นการพัฒนาทักษะและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ๓) ท้ายกิจกรรมที่ ๖ ครูควรพบกับนักเรียน เพื่อทบทวนพัฒนาการของนักเรียนว่า
- ก) มีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามคู่มือการเรียนรู้ และแบบทดสอบนักเรียนก่อนและหลังเรียนอย่างไร
 - ข) ผลลัพธ์การเรียนรู้ในประเด็นพฤติกรรมเสี่ยงเป็นอย่างไร
- ๔) เมื่อสิ้นสุดการสอนทุกครั้ง ครูควรสรุปข้อมูลที่จะสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนเพื่อส่งต่อให้ปีต่อไป

ภาคผนวก

๑. ประมวลรายวิชา (Course Syllabus) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
๒. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของนักเรียน
๓. แบบทดสอบหลังการร่วมกิจกรรม
๔. คู่มือการเรียนรู้ ชุดที่ ๔
๕. แบบบันทึกความตั้งใจพัฒนาตนเองของนักเรียน
๖. แบบบันทึกหลังสอน
 - แบบบันทึกหลังสอน
 - แบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน แนวทางป้องกันดูแล และผลลัพธ์

ภาคผนวก

ชุดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
สำหรับเยาวชนอาชีวศึกษา

ชุดที่ ๔ “เคารพตัวเอง”

ประมวลรายวิชา (Course Syllabus)

สถานศึกษา.....

๑. รหัสวิชา-.....
๒. จำนวนหน่วยกิต-.....
๓. ชื่อชุด-.....
เคารพตัวเอง
๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้-.....
กิจกรรมเสริมหลักสูตรทักษะชีวิต
๕. ภาคการศึกษา-.....
๖. ปีการศึกษา-.....
๗. ชื่อผู้สอน ๑.-.....
๒.-.....
๘. เงื่อนไขรายวิชา-.....
๙. สถานภาพของวิชา
[] พื้นฐาน [] เพิ่มเติม [] เพิ่มเติม (เลือกเสรี) [✓] กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๑๐. จำนวนคาบ : สัปดาห์ ๑-๒ คาบ/สัปดาห์
๑๑. คำอธิบายรายวิชา -
๑๒. ผลลัพธ์การเรียนรู้
- ๑) เข้าใจว่าเราจะเคารพตนเองได้มาจากความรับผิดชอบของเราต่อสังคม
 - ๒) ไม่คว่นตัดสินผู้อื่นจากความคิคความเชื่อของตนเอง
 - ๓) คิดตามและวิเคราะห์อารมณ์ และการจัดการตนเองเมื่อผิดหวังหรือไม่ได้ตั้งใจได้

๑๓. หน่วยการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จำนวนคาบ
๔. เคารพตัวเอง	๑. เลือกทำแบบไหน ความรับผิดชอบเป็นคุณสมบัติสำคัญของความเป็นพลเมืองที่จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น สงบสุข ความรับผิดชอบสะท้อนการเคารพและการปฏิบัติตามกติกาก การเคารพสิทธิของผู้อื่น การคำนึงถึงการกระทำของตนเองและยอมรับผลที่เกิดขึ้น	๑
	๒. อย่าด่วนสรุป การด่วนตัดสินหรือมีข้อสรุปในเรื่องต่างๆ จากความคิด ความเชื่อ ความคุ้นชินของตนเอง อาจปิดกั้นการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และมุมมองที่แตกต่าง จนถึงอาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดหรือขัดแย้งกันได้ การมีทัศนคติเปิดกว้าง ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม เปิดใจรับฟังความเห็นที่แตกต่าง และตั้งคำถามที่รอบคอบ จะนำไปสู่การเปิดโลกทัศน์และเรียนรู้ว่าความจริงมีหลายชุด	๑
	๓. เคารพตัวเอง การได้รับการยอมรับนับถือในศักดิ์ศรีและคุณค่าของตนเองจากคนรอบข้าง โดยเฉพาะคนที่มีความสำคัญสำหรับเรา เริ่มต้นจากการที่เราสามารถเคารพนับถือตนเองได้ จากการตัดสินใจเลือกกระทำ หรือไม่กระทำในสิ่งที่จิตสำนึกของเราบอกว่าถูกหรือผิด ควรหรือไม่ควรทำแล้วสบายใจหรือไม่สบายใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่	๑

หน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จำนวนคาบ
	<p>๔. Hate Speech คำพูดที่สร้างความรุนแรง</p> <p>การใช้คำพูดที่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง หรือ Hate Speech ก่อให้เกิดความเสียหายต่อคนทุกฝ่าย ทั้งกลุ่มบุคคลที่ถูกทำให้เกลียดชัง และกลุ่มบุคคลผู้สร้างความเกลียดชัง รวมทั้งส่งผลกระทบต่อความรุนแรง แยกแยะในสังคมโดยรวม ดังนั้น เราควรใช้วิจารณญาณในการสื่อสารและรับฟังสื่อต่างๆ เพื่อไม่ให้ตัวเราเป็นผู้สร้าง หรือผู้แพร่กระจายคำพูดที่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง อันจะนำไปสู่การใช้ความรุนแรง และสร้างความเสียหายในสังคม</p>	๑
	<p>๕. ไม่ยอมจำนน</p> <p>ความเข้มแข็งทางใจเป็นความสามารถในการรับมือกับความผิดพลาด ผิดหวัง และปัญหาต่างๆ ในชีวิต และสามารถกลับคืนสู่สภาวะปกติของชีวิตได้ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกฝนต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้และเติบโต จากการเผชิญหน้ากับปัญหาและวิกฤติที่เกิดขึ้น</p>	๑
	<p>๖. คู่มือ "Crash (คนผวา)"</p> <p>การกระทำต่อกันของบุคคลในสังคมที่อยู่บนฐานอคติ และภาพเหมารวมที่ตนเองมีต่อกลุ่มคนต่างๆ นำไปสู่ความเข้าใจผิด การรังเกียจ การเลือกปฏิบัติ และการกระทำรุนแรงต่อกัน</p>	๓

๑๔. กระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้กระบวนการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ โดย

- ๑) มีกิจกรรม/สถานการณ์จำลองให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ
- ๒) ให้ผู้เรียนได้สะท้อนสิ่งที่ได้จากการลงมือทำกิจกรรม
- ๓) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่ม/ห้อง เพื่อวิเคราะห์ด้วยเหตุผล และสังเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้
- ๔) ให้ผู้เรียนได้ลงนำสิ่งที่เรียนรู้ประยุกต์ใช้ / ต่อยอดจากการเรียนรู้เดิม

๑๕. การวัดและประเมินผล

ประเมินผลจาก Classroom Assessment ตามแบบประเมินผลรายคาบ (คู่มือการเรียนรู้ "กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาชีวศึกษา") และไม่มีผลได้/ตก หรือ ผ่าน/ไม่ผ่าน หากแต่เป็นการประเมินเพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าต้องพัฒนาตนเองในด้านใดเพิ่มขึ้น

๑๖. แหล่งการเรียนรู้

- ๑) จากการฟังคำบรรยาย
- ๒) ค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือ คู่มือ และเว็บไซต์ต่างๆ

แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ภาคการศึกษาที่...../.....

รหัสประจำตัว

ระดับชั้น ปวช. ๑ ปวช. ๒ ปวช. ๓

วิทยาลัย.....

จังหวัด.....

(คิดรูปนักเรียน)

ขอให้นักเรียนกรอกข้อมูลและความคิดเห็นในแบบบันทึกนี้ ครูผู้สอนจะเก็บแบบบันทึกนี้ไว้เพื่อรู้จักนักเรียนมากขึ้น และเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างการทำกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต

๑. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

๑.๑ ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นาย นางสาวนามสกุล

สาขาวิชา.....

เลือกเรียนสาขานี้เพราะ.....

ภูมิลำเนาเดิม จังหวัด.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

เพศ ชาย หญิง อื่นๆ ระบุ.....
วันเดือนปีเกิด.....ที่อยู่อีเมล.....@.....
โทรศัพท์บ้าน/ที่פק.....โทรศัพท์ส่วนตัว.....
เฟซบุ๊ก.....ไลน์.....

๑.๒ ภูมิหลังครอบครัว

- ชื่อบิดานามสกุล.....
อาชีพโทรศัพท์.....
สถานที่ทำงานหน้าที่/ตำแหน่ง.....
- ชื่อมารดานามสกุล.....
อาชีพโทรศัพท์.....
สถานที่ทำงานหน้าที่/ตำแหน่ง.....
- มีพี่น้อง (รวมนักเรียนด้วย)..... คน นักเรียนเป็นบุตรคนที่.....
- สถานภาพทางครอบครัว
 - บิดา-มารดาอยู่ด้วยกัน
 - บิดา-มารดา แยกกัน ตอนนี้นักเรียนอยู่กับ
 - อยู่กับบิดา อยู่กับมารดา อยู่กับ.....
 - บิดาเสียชีวิต มารดาเสียชีวิต
- ผู้ที่ดูแลนักเรียน ชื่อ-นามสกุล.....
ความสัมพันธ์กับนักเรียน คือ.....โทรศัพท์ผู้ดูแล.....

๑.๓ บุคลิกภาพ

๑) ความสูง ซม. น้ำหนัก กก.

โดยรวมจัดว่าเป็นคน อ้วน ผอม ไม่อ้วน-ไม่ผอม

๒) กิริยาท่าทาง สุภาพเรียบร้อย ช่างพูด ช่างคุย อื่นๆ.....

๓) น้ำเสียง เสียงดัง เสียงค่อย

๔) การพูด พูดเร็ว พูดช้า

๕) บุคลิกภาพหรือลักษณะของร่างกายที่นักเรียนภูมิใจ คือ

๑.๔ เพื่อน : ชื่อเพื่อนสนิทในสถานศึกษา

๑)ห้อง

ชอบเพื่อน คนนี้ เพราะ.....

๒)ห้อง

ชอบเพื่อน คนนี้ เพราะ.....

๑.๕ ลักษณะนิสัยส่วนตัว (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ใจเย็น

ใจร้อน

โกรธง่าย

สุภาพ

ชอบอยู่เงียบๆ

ชอบอยู่กับเพื่อน

อื่นๆ (ระบุ)

๑.๖ นักเรียนเคยถูกเพื่อนล้อ เรื่อง.....

ความรู้สึกเมื่อถูกล้อ เฉยๆ อื่นๆ

โกรธ ระวังอาการโกรธโดย.....

๑.๗ ที่ผ่านมาเรื่องที่ทำให้นักเรียนเครียดมากที่สุด คือ
นักเรียนกำจัดความเครียดโดย.....

๑.๘ สุขภาพ

- แข็งแรง มีโรคประจำตัว คือ.....
- เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
- เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลด้วยโรค.....

๑.๙ ความสามารถพิเศษ.....
สิ่งที่ทำได้ดี.....
งานอดิเรก.....

๑.๑๐ เรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นพิเศษ

- ไม่มี มี คือ

๑.๑๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ระดับชั้น	เทอมต้น	เทอมปลาย
๑) ชั้น ม.๓ (สำหรับ นร.ชั้น ปวช.๑ เท่านั้น) GPA ทั้งปี =		
๒) ชั้น ปวช.๑	GPA =	GPA =
๓) ชั้น ปวช.๒	GPA =	GPA =
๔) ชั้น ปวช.๓	GPA =	GPA =

๒. กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาชีวศึกษา

๒.๑ นักเรียนคิดว่าเป็นวิชาที่เรียนเกี่ยวกับ

.....

๒.๒ นักเรียนคิดว่าจะได้ประโยชน์อะไรจากการเรียนและทำกิจกรรมนี้

.....

.....

.....

.....

๒.๓ นักเรียนอยากเรียนเกี่ยวกับอะไรในวิชานี้

๑)

๒)

๓)

๓. ลักษณะครูที่นักเรียนชอบ

.....

.....

.....

๔. คุณาระบุ “วิธีเรียน” ที่นักเรียนชอบ

.....

.....

๕. กรุณาระบุ “วิธีสอน” ที่นักเรียนชอบ

.....

.....

.....

๖. อาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝันอยากทำ

.....

เหตุผลที่อยากประกอบอาชีพนี้

.....

.....

.....

๗. สิ่งที่นักเรียนอยากบอกครู

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของนักเรียนนี้เป็นเครื่องมือที่ช่วยรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในด้านต่างๆ ของผู้เรียนเพื่อให้ครูได้รู้จักผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรมการ แสดงออก พฤติกรรมการเรียน และความสามารถด้านวิชาการที่สะท้อนให้เห็นในภาพผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถนำไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน และใช้ในการ วางแผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนได้ทั้งรายบุคคล และรายห้อง รูปแบบและวิธีการนำไปใช้อาจทำได้แตกต่างกันไปตามบริบทของโรงเรียน นักเรียน และครู ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างแนวทางการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้พอสังเขป ดังนี้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกเรียนสาขาต่างๆ ของผู้เรียน

ผู้เรียนอาจมีเหตุผลในการเลือกเรียนสาขานั้นๆ แตกต่างกันไป เช่น เพื่อสืบทอดอาชีพของ ผู้ปกครอง เลือกตามเพื่อน หรือยังไม่มี ฯลฯ เหตุผลต่างๆ เหล่านี้เป็นข้อมูลที่สะท้อน ประสบการณ์ อคติพลของประสบการณ์ที่ต่างกัน ผู้เรียนที่มีเป้าหมายในการเรียนชัดเจน อาจ มีแนวโน้มรับผิดชอบต่อการเรียนสูง ส่วนผู้เรียนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการเลือกเรียนชัดเจน อาจยังไม่มี ความรับผิดชอบหรือตั้งใจเรียนมากเท่าที่ควร ข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้ครูใช้ปรับ พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน และวางแผนการสอนชุดที่ ๕ เรื่องโลกของงานได้

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพของมนุษย์ เช่น ความสูง กิริยาท่าทาง น้ำเสียง การพูด และลักษณะของร่างกาย ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานในการสร้างความมั่นใจให้เราสร้างความน่าเชื่อถือให้ผู้พบเห็น การรู้จัก คุณบุคลิกภาพ ความมั่นใจในบุคลิกภาพที่ดีเป็นเรื่องที่มีคุณค่าต่อตัวเราเอง ซึ่งบุคลิกภาพส่วน หนึ่งเป็นสิ่งที่คิดตัวมา ในขณะที่อีกส่วนหนึ่งเราสร้างได้

การสอนให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในบุคลิกภาพจึงเป็นการช่วยสร้างความมั่นใจ ความน่าเชื่อถือ ข้อมูลดังกล่าวจึงช่วยให้ครูใช้ในการปรับทัศนคติต่อตนเอง และการวางแผนการสอนชุดที่ ๑ เรื่องคุณค่าภายในได้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับเพื่อนสนิทในสถานศึกษา

เหตุผลในการเลือกคบเพื่อนจนเกิดความสนิทสนมจัดเป็นทักษะการสร้างความสัมพันธ์ และการยอมรับความเหมือนหรือความต่างจากผู้อื่น ข้อมูลดังกล่าวจึงช่วยให้ครูใช้ในการปรับทัศนคติของผู้เรียนต่อเพื่อน และใช้การวางแผนการสอนชุดที่ ๒ เรื่องอยู่ด้วยกันได้

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเวลาโกรธ

พฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกอย่างเหมาะสมเวลาโกรธจัด นับเป็นทักษะด้านการจัดการอารมณ์ที่จะส่งผลกระทบต่อตนเอง และผู้ที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ โดยทักษะนี้สามารถควบคุมได้ถ้าคนเรารู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้น ครูจึงสามารถใช้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเวลาโกรธในแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้เรียนมาใช้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ ๓ เรื่อง วิจารณ์ญาญได้

๓. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการกำจัดความเครียดของนักเรียน

ชีวิตมีทั้งเรื่องสุขและทุกข์ ทั้งสุขและทุกข์ถือเป็นแบบฝึกหัดของชีวิตทั้งสิ้น ความทุกข์อาจเกิดจากหลายสาเหตุ สาเหตุหนึ่งคือ ความเครียด ความเครียดที่เกิดจากอุปสรรคต่างๆ การกำจัดความเครียดเป็นจุดเริ่มต้นของการนำไปสู่การแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในชีวิตได้ ครูสามารถใช้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการกำจัดความเครียดของนักเรียนในแต่ละห้องเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ ๖ เรื่องเส้นทางชีวิต ให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีลักษณะที่แตกต่างกันได้

อย่างไรก็ตามครูสามารถนำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนมาใช้ได้ในภาพรวมของผู้เรียนทั้งห้อง โดยการจัดข้อมูลเป็นตารางในประเด็นต่างๆ และการใช้ข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนได้

นอกเหนือจากข้อมูลนักเรียนที่ครูจะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ข้อมูลที่เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับครูผู้สอนและกิจกรรมของวิชาก็น่าจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแผนการสอน และพัฒนาความเป็นครูของผู้สอน เพื่อให้เป็นไปตามยุคสมัยของนักเรียนและทักษะการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันของสังคมได้อีกด้วย

แบบทดสอบหลังการร่วมกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาชีวศึกษา ชุดที่ ๔ เคารพตัวเอง

วิทยาลัย.....จังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รหัสประจำตัว.....ระดับชั้น ปวช. ๑ ปวช. ๒ ปวช. ๓

คำชี้แจง แบบประเมินก่อน-หลัง การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาชีวศึกษาชุดที่ ๔ เคารพตัวเอง ต้องการสะท้อนความชัดเจนของผลลัพธ์การพัฒนานักเรียนในเรื่อง การรับรู้คุณค่าตนเอง การปรับตัว การตัดสินใจ และการวางแผนชีวิต ดังนั้น จึงขอความร่วมมือจากนักเรียนในการตอบคำถามทุกข้อตามความรู้สึกริจริง ๆ ของนักเรียน ทั้งนี้คำตอบใดในแบบประเมินชุดนี้ ไม่มีผลต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน แบบประเมินมีทั้งหมด ๖ หมวด

หมวดที่ ๑ ความรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงกลมรอบข้อที่นักเรียนคิดว่าถูกต้อง

๑. ใครควรเป็นผู้กำหนดความเป็นชายเป็นหญิงของตัวเรา
 - ก. พ่อแม่
 - ข. เพื่อนในโรงเรียน
 - ค. หมอผ่าตัดหรือหมอคำแย
 - ง. การตัดสินใจของเราเอง

หมวดที่ ๓ แบบประเมินสังคมมิติ

คำชี้แจง นักเรียนมีเพื่อนที่นึกถึงเสมอ เมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านต่างๆ ต่อไปนี้ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

ที่	เรื่อง	มี	ไม่มี
๑	การเรียน	☐	☐
๒	การเงิน	☐	☐
๓	ครอบครัว	☐	☐
๔	กฎหมาย	☐	☐
๕	สุขภาพ	☐	☐
๖	ภาพลักษณ์	☐	☐
๗	คนรัก	☐	☐
๘	พฤติกรรมการคัดสินใจ	☐	☐
๙	พฤติกรรมทางเพศ	☐	☐
๑๐	พฤติกรรมด้านอารมณ์	☐	☐
๑๑	พฤติกรรมการแก้ปัญหา	☐	☐
๑๒	อื่นๆ ระบุ.....	☐	☐

หมวดที่ ๔ พฤติกรรมการเรียนรู้และทักษะชีวิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบหรือระดับทักษะของการเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การสร้างสัมพันธ์ และการปรับตัวของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับลักษณะหรือระดับทักษะของนักเรียน

๑. นักเรียนคิดว่า ตนเองเรียนรู้ได้ดีที่สุดด้วยวิธีใด

- การอ่าน การฟัง การคุยแลกเปลี่ยน
 การดูภาพ การลงมือทำด้วยตนเอง

๒. นักเรียนคิดว่าตนเองมี "ความสามารถสื่อสาร" เรื่องต่อไปนี้กับเพื่อนได้ในระดับใด

ที่	เรื่อง que สื่อสารกับเพื่อน	ระดับการประเมินตนเอง			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	การเรียน				
๒	ปัญหาตัวคนภาพลักษณะส่วนตัว				
๓	ปัญหาการเข้ากับเพื่อน				
๔	ปัญหาครอบครัว				

๓. นักเรียนคิดว่าตนเองมี "ทักษะการเจรจาต่อรอง" กับบุคคลต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่	เรื่อง que สื่อสารกับเพื่อน	ระดับการประเมินตนเอง			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	ทักษะการเจรจาต่อรองกับเพื่อน				
๒	ทักษะการเจรจาต่อรองกับพ่อแม่				
๓	ทักษะการเจรจาต่อรองกับแฟน				
๔	ทักษะการเจรจาต่อรองกับคนแปลกหน้า				

๔. นักเรียนคิดว่าตนเองมี "ทักษะการแก้ปัญหา" เรื่องต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่	เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพื่อน	ระดับการประเมินตนเอง			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	ทักษะการแก้ปัญหา "การเรียน "				
๒	ทักษะการแก้ปัญหา " ชีวิตส่วนตัว "				
๓	ทักษะการแก้ปัญหา " เพื่อน "				
๔	ทักษะการแก้ปัญหา " ความรัก/แฟน "				
๕	ทักษะการแก้ปัญหา " ครู "				

๕. นักเรียนคิดว่าตนเองมี "ทักษะการสร้างความสัมพันธ์" กับบุคคลต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่	เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพื่อน	ระดับการประเมินตนเอง			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	ทักษะการสร้างความสัมพันธ์กับ "เพื่อน"				
๒	ทักษะการสร้างความสัมพันธ์กับ "รุ่นพี่"				
๓	ทักษะการสร้างสัมพันธ์กับ "รุ่นน้อง"				
๔	ทักษะการสร้างสัมพันธ์กับ "ครู/ผู้ใหญ่"				

๖. นักเรียนคิดว่าตนเองมี "ทักษะการปรับตัวหรือทำใจ" ในบุคคลต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่	เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพื่อน	ระดับการประเมินตนเอง			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	ทักษะการปรับตัวหรือทำใจกับ "เพื่อน"				
๒	ทักษะการปรับตัวหรือทำใจกับ "รุ่นพี่"				
๓	ทักษะการปรับตัวหรือทำใจกับ "รุ่นน้อง"				
๔	ทักษะการปรับตัวหรือทำใจกับ "ครู/ผู้ใหญ่"				

๗. นักเรียนคิดว่าตนเองมีทักษะในเรื่องต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่	เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพื่อน	ระดับการประเมินตนเอง			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	ทักษะการนำเสนอตัวเอง				
๒	ทักษะการตัดสินใจ				

หมวดที่ ๕ ประสบการณ์ในภาพรวมชีวิตที่ผ่านมาของนักเรียน

คำชี้แจง ๕.๑ ให้นักเรียนระบุประสบการณ์ตนเองในเรื่องต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับประสบการณ์ที่เกิดขึ้น กรุณาให้ข้อมูลตามความเป็นจริงมากที่สุด

ที่	ประสบการณ์ที่เกิดขึ้น	ระดับประสบการณ์ที่เกิดขึ้น			
		เกิดเป็นประจำ	เกิดบ่อยๆ	เกิดบ้าง	ไม่เคยเกิดเลย
๑	การถูกเพื่อนล้อเลียน				
๒	การทะเลาะกับเพื่อน				
๓	การถูกเพื่อนดูถูกหรือทำให้อับอาย				
๔	การถูกเพื่อนหรือคนรู้จักทำร้าย				
๕	การถูกตำรวจจับ				
๖	การถูกคาดโทษจากผู้ใหญ่หรือครูอาจารย์				
๗	การถูกรุมทำร้ายโดยรุ่นพี่ รุ่นน้อง				
๘	การชกต่อย ตบตีกับเพื่อน				
๙	การได้รับยกย่องชมเชยจากโรงเรียน				
๑๐	การได้รับยกย่องชมเชยจากญาติพี่น้อง				
๑๑	การได้รับยกย่องชมเชยจากเพื่อน				
๑๒	การได้รับรางวัลจากโรงเรียนหรือสังคมชุมชน				

ที่	ประสบการณ์ที่เกิดขึ้น	ระดับประสบการณ์ที่เกิดขึ้น			
		เกิดเป็นประจำ	เกิดบ่อยๆ	เกิดบ้าง	ไม่เคยเกิดเลย
๑๓	การรู้สึกเบื่อ น้อยใจในตนเอง				
๑๔	การรู้สึกว่าตนเองมีปัญหาในการอยู่ร่วมกับเพื่อน				
๑๕	การรู้สึกว่าตนเองไม่มีอนาคต				
๑๖	การรู้สึกอยากหนีไปจากคนรอบข้าง				
๑๗	การรู้สึกเป็นส่วนเกินของคนรอบข้าง				
๑๘	การรู้สึกว่าตนเองดึกว่าคนรอบข้าง				
๑๙	การรู้สึกถูกเอาเปรียบ หลอกใช้				
๒๐	การรู้สึกอยากได้รับการยอมรับจากคนรอบข้าง				

หมวดที่ ๑ การรับรู้และพัฒนาตนเอง

คำชี้แจง ๑.๑ ให้นักเรียนระบุความต้องการของตนเองในการพัฒนาทักษะต่อไปนี้ โดยใช้หมายเลข ๑-๕ หน้าหัวข้อ โดยเรียงลำดับจาก ๑ คือทักษะที่ต้องการพัฒนามากที่สุด จนถึง ๕ คือทักษะที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุด ตามลำดับ

ทักษะการเรียนรู้ในชั้นเรียน	ทักษะการสื่อสาร
ทักษะการแก้ปัญหา	ทักษะการเรียนรู้จากสังคม
ทักษะการตัดสินใจ	ทักษะการนำเสนอตนเอง
ทักษะการคิดวิเคราะห์	ทักษะการเจรจาต่อรอง
ทักษะการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น	

คำชี้แจง ๑.๒ ให้เรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องตัวเลขที่แสดงระดับความเก่งของตนเองในแต่ละด้าน โดย ๑ คือ ความเก่งระดับ "น้อยที่สุด" จนถึง ๑๐ คือ ความเก่ง "มากที่สุด" ตามลำดับ

ที่	ความเก่งในด้าน	น้อยที่สุด ← ระดับความเก่ง → มากที่สุด									
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐
๑	การใช้ภาษา										
๒	การให้เหตุผล										
๓	ภาพ/พื้นที่										
๔	ร่างกายและการเคลื่อนไหว										
๕	ดนตรี										
๖	ความสัมพันธ์										
๗	ความเข้าใจตนเอง										
๘	การรับรู้ธรรมชาติ										

แนวคำตอบแบบทดสอบหลังการร่วมกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาสาสมัครศึกษา ชุดที่ ๔ เคารพตัวเอง

หมวดที่ ๑ ความรู้

ที่	คำตอบ
๑	ง
๒	ค
๓	ก ค ง
๔	ป

หมวดที่ ๒ ทักษะคิดและค่านิยม

ที่	ไม่เห็นด้วยเลย	ไม่ค่อยเห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยมาก
๑	๔	๓	๒	๑
๒	๔	๓	๒	๑
๓	๔	๓	๒	๑

หมวดที่ ๓ แบบประเมินสังคมมิติ

ไม่มีแนวคำตอบ

หมวดที่ ๔ พฤติกรรมการเรียนรู้และทักษะชีวิต

๑. นักเรียนคิดว่า ตนเองเรียนรู้ได้ดีที่สุดด้วยวิธีใด

คะแนน	การอ่าน	การฟัง	การคุยแลกเปลี่ยน	การดูภาพ	การลงมือทำด้วยตนเอง
	๑	๒	๓	๔	๕

๒. นักเรียนคิดว่าตนเองมี "ความสามารถสื่อสาร" เรื่องต่อไปนี้กับเพื่อนได้ในระดับใด

ที่-	ระดับการประเมินตนเอง			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	๔	๓	๒	๑
๒	๔	๓	๒	๑
๓	๔	๓	๒	๑
๔	๔	๓	๒	๑

๓. นักเรียนคิดว่าตนเองมี "ทักษะการเจรจาต่อรอง" กับบุคคลต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่-	ระดับการประเมินตนเอง			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	๔	๓	๒	๑
๒	๔	๓	๒	๑
๓	๔	๓	๒	๑
๔	๔	๓	๒	๑

๔. นักเรียนคิดว่าตนเองมี "ทักษะการแก้ปัญหา" เรื่องต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่-	ระดับการประเมินตนเอง			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	๔	๓	๒	๑
๒	๔	๓	๒	๑
๓	๔	๓	๒	๑
๔	๔	๓	๒	๑
๕	๔	๓	๒	๑

๕. นักเรียนคิดว่าตนเองมี "ทักษะการสร้างความสัมพันธ์" กับบุคคลต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่-	ระดับการประเมินตนเอง			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	๔	๓	๒	๑
๒	๔	๓	๒	๑
๓	๔	๓	๒	๑
๔	๔	๓	๒	๑

๖. นักเรียนคิดว่าตนเองมี "ทักษะการปรับตัวหรือทำใจ" ในบุคคลต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่-	ระดับการประเมินตนเอง			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	๔	๓	๒	๑
๒	๔	๓	๒	๑
๓	๔	๓	๒	๑
๔	๔	๓	๒	๑

๗. นักเรียนคิดว่าตนเองมีทักษะในเรื่องต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่-	ระดับการประเมินตนเอง			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
๑	๔	๓	๒	๑
๒	๔	๓	๒	๑

หมวดที่ ๕ ประสบการณ์ในภาพรวมชีวิตที่ผ่านมาของนักเรียน

๕.๑ ให้นักเรียนระบุประสบการณ์ตนเองในเรื่องต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับประสบการณ์ที่เกิดขึ้น กรุณาให้ข้อมูลตามความเป็นจริงมากที่สุด

ที่	ระดับประสบการณ์ที่เกิดขึ้น			
	เกิดเป็นประจำ	เกิดบ่อยๆ	เกิดบ้าง	ไม่เคยเกิดเลย
๑	๑	๒	๓	๔
๒	๑	๒	๓	๔
๓	๑	๒	๓	๔
๔	๑	๒	๓	๔
๕	๑	๒	๓	๔
๖	๑	๒	๓	๔
๗	๑	๒	๓	๔
๘	๑	๒	๓	๔
๙	๔	๓	๒	๑
๑๐	๔	๓	๒	๑
๑๑	๔	๓	๒	๑
๑๒	๔	๓	๒	๑
๑๓	๑	๒	๓	๔
๑๔	๑	๒	๓	๔
๑๕	๑	๒	๓	๔
๑๖	๑	๒	๓	๔
๑๗	๑	๒	๓	๔
๑๘	๑	๒	๓	๔
๑๙	๑	๒	๓	๔
๒๐	๑	๒	๓	๔

หมวดที่ ๖ การรับรู้และพัฒนาตนเอง

ไม่มีแนวคำตอบ

คู่มือการเรียนรู้

“กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาสาสมัครศึกษา”

ชุดที่ ๔ เคารพตัวเอง

กิจกรรมที่ ๑

เลือกทำแบบไหน

ตอนที่ ๑ ความคิดเห็น

๑.๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และแสดงความคิดเห็นของนักเรียนโดยใส่เครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง พร้อมระบุเหตุผล

๑. คนที่เป็นคนคิดตลอดเวลาแม้ไม่มีคนเห็น ถือว่าไ้

เห็นด้วย

เพราะ.....

ไม่เห็นด้วย

๒. คนดี คือคนที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองมากกว่าสังคม

เห็นด้วย

เพราะ.....

ไม่เห็นด้วย

๓. คนรวย คนจนมีความรับผิดชอบทางจริยธรรมไม่เท่ากัน

เห็นด้วย

เพราะ.....

ไม่เห็นด้วย

๔. คุณธรรมเป็นเรื่องของคนบางกลุ่ม เช่น ผู้บริหาร นักบวชในศาสนา ฯลฯ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

๑.๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม "จำเป็นหรือไม่ที่เราจะรับผิดชอบในสิ่งที่ไม่มีความรู้หรือเห็นในสิ่งที่เราทำ เพราะเหตุใด" แล้วส่งกระดาษคำตอบให้ครูผู้สอน

ตอนที่ ๒ ไม่มี

ตอนที่ ๓ จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ในวันนี้และรู้สึกประทับใจ มีดังนี้

๑).....

๒).....

๓).....

๔).....

๒. ประเด็นการเรียนรู้ในข้อ ๑ ที่นักเรียนคิดว่ามีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

ซึ่งนักเรียนมี "แนวทางที่จะนำไปประยุกต์ใช้" ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

๑. ส่วนใดหรือลักษณะใดของกิจกรรมที่นักเรียนชอบ/ประทับใจ พร้อมทั้งให้เหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๒ อย่าด่วนสรุป

ตอนที่ ๑ ความคิดเห็น

๑.๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และแสดงความคิดเห็นของนักเรียนโดยใส่เครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง พร้อมระบุเหตุผล

๑. คนเก่ง คือคนที่ตัดสินใจได้รวดเร็ว

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๒. การได้ข้อสรุปอย่างรวดเร็วจากความคิดตนเองเป็นคุณลักษณะที่ดี

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๓. การค้นหาหรือใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเป็นเรื่องจำเป็นในยุคปัจจุบัน

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๔. การมองรอบด้านและมองต่างมุม ทำให้ตัดสินใจได้รอบคอบมากขึ้น

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๑.๒ ให้นักเรียนตอบคำถามใน "แบบสำรวจ เชื่อได้หรือไม่ จริงหรือไม่" แล้วส่งครูผู้สอน

ตอนที่ ๒ ไม่มี

ตอนที่ ๓ จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ในวันนี้และรู้สึกประทับใจ มีดังนี้

- ๑).....
- ๒).....
- ๓).....

๒. ประเด็นการเรียนรู้ในข้อ ๑ ที่นักเรียนคิดว่ามีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด

.....

.....

.....

ซึ่งนักเรียนมี "แนวทางที่จะนำไปประยุกต์ใช้" ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ ดังนี้

.....

.....

.....

๓. ส่วนใดหรือลักษณะใดของกิจกรรมที่นักเรียนชอบ/ประทับใจ พร้อมทั้งให้เหตุผล

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๓ เคารพตัวเอง

ตอนที่ ๑ ความคิดเห็น

๑.๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และแสดงความคิดเห็นของนักเรียนโดยใช้เครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง พร้อมระบุเหตุผล

๑. ถึงแม้ว่าสิ่งที่ทำเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่ไม่ช่วยให้ก้าวหน้าหรือร่ำรวย เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๒. การทำผิดพลาด ดีกว่าไม่ทำอะไรเลย

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๓. ไม่มีใคร ไม่เคยทำผิด

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๔. เมื่อทำผิดแล้วแก้ไข ถือเป็น การเคารพตัวเองและสังคมที่อยู่ด้วย น่ายกย่อง

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๑.๒ ให้นักเรียนเขียนคำตอบในแผ่นกิจกรรม และทบทวนตัวเองว่าสิ่งใดบ้างที่นักเรียนสามารถทำเพิ่มขึ้น หรือลดลง หรือเลิกทำเพื่อเคารพตัวเอง แล้วส่งให้ครูผู้สอน

ตอนที่ ๒ ไม่มี

ตอนที่ ๓ จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ในวันนี้และรู้สึกประทับใจ มีดังนี้

๑).....

๒).....

๓).....

๒. ประเด็นการเรียนรู้ในข้อ ๑ ที่นักเรียนคิดว่ามีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด

.....
.....
.....

ซึ่งนักเรียนมี "แนวทางที่จะนำไปประยุกต์ใช้" ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ ดังนี้

.....
.....
.....

๓. ส่วนใดหรือลักษณะใดของกิจกรรมที่นักเรียนชอบ/ประทับใจ พร้อมทั้งให้เหตุผล

.....
.....
.....

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตนเอง (ท้ายกิจกรรม ๓) โดยนักเรียน

ในขณะร่วมกิจกรรม ๑, ๒, ๓ ครั้งที่ผ่านมานักเรียนได้แสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ในประเด็นต่อไปนี้ในระดับใด ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับ
พฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด

พฤติกรรมการเรียนรู้	ระดับการแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง					หมายเหตุ
	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยครั้ง	ทำบางครั้ง	ทำน้อยมาก	ยังไม่ทำได้	
๑. การฟังอย่างตั้งใจ						
๒. คิดตามเรื่องที่กำลังเรียนรู้						
๓. การถามเมื่อสงสัย/อยากรู้						
๔. การตอบเมื่อถูกถามหรือมีโอกาสนำเสนอ						
๕. การเขียน/จดสาระการเรียนรู้						
๖. การอ่านเอกสาร/ใบงาน						กรณีมีเอกสาร/ใบงาน
๗. การตีความ การเชื่อมโยง และการสรุปประเด็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง						
๘. การสื่อสาร อธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ						

พฤติกรรมการเรียนรู้	ระดับการแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง					หมายเหตุ
	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยครั้ง	ทำบางครั้ง	ทำน้อยมาก	ยังไม่ทำได้	
๘. การบอกวิธีการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง						
๑๐. การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน						
๑๑. การบอกวิธีการนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลือสังคม						
พฤติกรรมการพัฒนา ความเคารพตนเอง และผู้อื่น	กิจกรรมใดที่นักเรียนตั้งใจจะทำให้เกิด ความเคารพตนเองและผู้อื่น					หมายเหตุ

หมายเหตุ ขอให้นักเรียนคัดลอกผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเองและกิจกรรมที่นักเรียนตั้งใจจะทำจากตารางด้านบน ลงใน "แบบบันทึกความตั้งใจพัฒนาตนเอง" ที่ครูผู้สอนแจกให้

แบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ครั้งที่ ๑ (ท้ายกิจกรรมที่ ๓) โดย ครูผู้สอน

คำชี้แจง ให้ครูกากบาท ตรงหมายเลข ที่ตรงกับผลการประเมินคำตอบของนักเรียนผู้นี้จาก
กิจกรรมที่ ๑, ๒, ๓

๑. ระดับความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นของนักเรียนจากการทำกิจกรรมที่ ๑, ๒, ๓

กิจกรรมที่ ๑ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

กิจกรรมที่ ๒ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

กิจกรรมที่ ๓ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

ข้อสังเกต.....
.....
.....
.....

๒. ตามการรับรู้ของครู คิดว่านักเรียนผู้นี้มีทัศนคติและค่านิยมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ
แต่ละกิจกรรมในระดับใด

กิจกรรมที่ ๑ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

กิจกรรมที่ ๒ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

กิจกรรมที่ ๓ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

ข้อสังเกต.....
.....
.....

๑. มุมมองของครูที่สะท้อนการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองและทักษะชีวิตของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

ลายเซ็น.....นักเรียน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลายเซ็น.....ครูผู้สอน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรียน ผู้ปกครอง

ตามที่วิทยาลัยได้จัดสอนทักษะชีวิตเยาวชนอาชีวศึกษา นักเรียนในปกครองของท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณค่าภายในตนเอง โดยนักเรียนในปกครองของท่านได้เรียนรู้เรื่อง.....

มีจุดเด่น คือ.....
และได้ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง ดังนี้.....

ในฐานะผู้สอน จึงขอข้อเสนอแนะและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง เพื่อให้นักเรียนได้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณค่าภายในตนเองตามที่วางแผนไว้

ข้าพเจ้าในฐานะผู้ปกครองยินดีให้การสนับสนุนในเรื่อง.....
ด้วยวิธี.....
กรณีที่ผู้ปกครองไม่สะดวกให้การสนับสนุน แต่ต้องการให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้.....

ลงชื่อ.....ผู้ปกครอง

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กิจกรรมที่ ๔ Hate Speech คำพูดที่สร้างความรุนแรง

ตอนที่ ๑ ความคิดเห็น

๑.๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และแสดงความคิดเห็นของนักเรียนโดยใช้เครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง พร้อมระบุเหตุผล

๑. การเลือกใช้คำพูดที่ทำให้คนฟังเกิดอารมณ์ตามคำพูดนั้นเป็นเรื่องที่ดี

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๒. การพูดให้คนฟังรู้สึกตามได้ ถือเป็นนักพูดที่ยิ่งใหญ่

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๓. การต่อสู้ด้วยคำพูดรุนแรงกว่าการต่อสู้ด้วยอาวุธ เพราะบาดแผลทางใจรักษาได้ยากและใช้
เวลา

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๑.๒ ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์การเมืองไทยในปัจจุบัน และทบทวนตัวเองเกี่ยวกับ Hate Speech ในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในแผ่นทบทวนตัวเอง แล้วส่งให้ครูผู้สอน

ตอนที่ ๒ ไม่มี

ตอนที่ ๓ จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ในวันนี้และรู้สึกประทับใจ มีดังนี้

- ๑).....
- ๒).....
- ๓).....

๒. ประเด็นการเรียนรู้ในข้อ ๑ ที่นักเรียนคิดว่ามีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด

.....
.....
.....

ซึ่งนักเรียนมี "แนวทางที่จะนำไปประยุกต์ใช้" ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ ดังนี้

.....
.....
.....

๓. ส่วนใดหรือลักษณะใดของกิจกรรมที่นักเรียนชอบ/ประทับใจ พร้อมทั้งให้เหตุผล

.....
.....
.....

กิจกรรมที่ ๕ ไม่ยอมจำนน

ตอนที่ ๑ ความคิดเห็น

๑.๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และแสดงความคิดเห็นของนักเรียนโดยใช้เครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง พร้อมระบุเหตุผล

๑. ปัญหาที่มีไว้แก้ ไม่ได้มีไว้กลุ้ม เคนคุ่มๆ เคียวก็แก้ได้

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๒. ในคิมมีเสีย ในเสียมีดี หาให้เจอ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๓. ในชีวิตของเรา มีเรื่องดีๆ อีกมากมาย จึงไม่ควรปล่อยให้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งมาทำลายเป้าหมายในชีวิตของเรา

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

๑.๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ตัวเองเป็น มี หรือทำ ต่างจากชีวิต "เอกชัย" ที่คุณลิปสัมภาษณ์ ในแบบบันทึก "ฉันกับเอกชัย" แล้วส่งให้ครูผู้สอน

ตอนที่ ๒ ไม่มี

ตอนที่ ๓ จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ในวันนี้และรู้สึกประทับใจ มีดังนี้

- ๑).....
- ๒).....
- ๓).....

๒. ประเด็นการเรียนรู้ในข้อ ๑ ที่นักเรียนคิดว่ามีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด

.....

.....

.....

ซึ่งนักเรียนมี "แนวทางที่จะนำไปประยุกต์ใช้" ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ ดังนี้

.....

.....

.....

๓. ส่วนใดหรือลักษณะใดของกิจกรรมที่นักเรียนชอบ/ประทับใจ พร้อมทั้งให้เหตุผล

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๑ ดูหนัง

ตอนที่ ๑ มุมมองต่อหนัง

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำแนวคิดจากการชมภาพยนตร์ เรื่อง Crash (คนผวา) มาประยุกต์ใช้ในการตอบคำถามต่อไปนี้

๑. มีคำพูดที่สะท้อนความเกลียดชัง หรือ Hate Speech ใด หรือเกิดกับคนกลุ่มใด มีสาเหตุมาจากอะไร

.....

.....

.....

๒. เราจะลดความขัดแย้ง ความเกลียดชังระหว่างกลุ่ม/พวกได้อย่างไร

.....

.....

.....

๓. บอก ๓ เรื่องที่เราได้เรียนรู้จากหนังและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของเราได้

.....

.....

.....

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตนเอง (ท้ายกิจกรรม ๖) โดยนักเรียน

ในขณะร่วมกิจกรรม ๔, ๕, ๖ ที่ผ่านมา นักเรียนได้แสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองในประเด็นต่อไปนี้ในระดับใด ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด

พฤติกรรมการเรียนรู้	ระดับการแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง					หมายเหตุ
	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยครั้ง	ทำบางครั้ง	ทำน้อยมาก	ยังไม่ทำได้	
๑. การฟังอย่างตั้งใจ						
๒. คิดตามเรื่องที่กำลังเรียนรู้						
๓. การถามเมื่อสงสัย/อยากรู้						
๔. การตอบเมื่อถูกถามหรือมีโอกาสนำเสนอ						
๕. การเขียน/จดสาระการเรียนรู้						
๖. การอ่านเอกสาร/ ใบงาน						กรณีมีเอกสาร/ ใบงาน
๗. การตีความ การเชื่อมโยง และการสรุปประเด็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง						
๘. การสื่อสาร อธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ						

พฤติกรรมการเรียนรู้	ระดับการแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง					หมายเหตุ
	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยครั้ง	ทำบางครั้ง	ทำน้อยมาก	ยังไม่ทำได้	
๘. การบอกวิธีการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง						
๑๐. การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน						
๑๑. การบอกวิธีการนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลือสังคม						

หมายเหตุ ขอให้นักเรียนเปรียบเทียบผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเองในครั้งนี้นี้กับ "แบบบันทึกความตั้งใจพัฒนาตนเอง" ที่นักเรียนได้ทำไว้ ทำยกิจกรรม ๓ ซึ่งครูผู้สอนเก็บไว้ และจะแจกให้นักเรียน

แบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ครั้งที่ ๒ (ท้ายกิจกรรมที่ ๖) โดย ครูผู้สอน

คำชี้แจง ให้ครูกากบาทตรงหมายเลขที่ตรงกับผลการประเมินคำตอบของนักเรียนผู้นี้จากกิจกรรมที่ ๔, ๕, ๖

๑. ระดับความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นของนักเรียนจากการทำกิจกรรมที่ ๔, ๕, ๖

กิจกรรมที่ ๔ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

กิจกรรมที่ ๕ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

กิจกรรมที่ ๖ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

ข้อสังเกต.....
.....
.....
.....

๒. ตามการรับรู้ของครู คิดว่านักเรียนผู้นี้มีทัศนคติและค่านิยมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมในระดับใด

กิจกรรมที่ ๔ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

กิจกรรมที่ ๕ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

กิจกรรมที่ ๖ (น้อยสุด) ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ (มากที่สุด)

ข้อสังเกต.....
.....
.....

๑. มุมมองของครูที่สะท้อนการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองและทักษะชีวิตของนักเรียน

.....
.....
.....
.....

ลายเซ็น.....นักเรียน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลายเซ็น..... ครูผู้สอน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบบันทึกความตั้งใจพัฒนาตนเองของนักเรียน (ครูผู้สอนเก็บไว้)

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดลอกข้อมูลจากคู่มือการเรียนรู้ฯ กิจกรรมที่ ๓ ลงในตารางซ้ายมือ และระบุความตั้งใจที่จะทำในกิจกรรม ๔-๖ ลงในตารางขวามือ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด เมื่อทำเสร็จแล้วให้ครูผู้สอนเก็บและนำมาใช้อีกครั้งท้ายกิจกรรมที่ ๖

พฤติกรรมการเรียนรู้	ระดับการแสดงผลพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองที่นักเรียนได้ทำในกิจกรรมที่ ๑, ๒, ๓					หมายเหตุ	ระดับการแสดงผลพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองที่นักเรียนตั้งใจจะทำในกิจกรรมที่ ๔, ๕, ๖					หมายเหตุ
	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยครั้ง	ทำบางครั้ง	ทำน้อยมาก	ยังไม่ได้ทำ		ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยครั้ง	ทำบางครั้ง	ทำน้อยมาก	ยังไม่ได้ทำ	
๑. การฟังอย่างตั้งใจ												
๒. คิดตามเรื่องที่กำลังเรียนรู้												
๓. การถามเมื่อสงสัย/อยากรู้												
๔. การตอบเมื่อถูกถามหรือมีโอกาส												
๕. การเขียน/จดสาระการเรียนรู้												
๖. การอ่านเอกสาร/ใบงาน												
๗. การตีความ การเชื่อมโยง และการสรุปประเด็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง												
๘. การสื่อสาร อธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ												
๙. การบอกวิธีการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง												
๑๐. การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน												
๑๑. การบอกวิธีการนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลือสังคม												

แบบบันทึกหลังสอน กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาชีวศึกษา

สถานศึกษา.....จังหวัด.....

ชุดที่.....กิจกรรม.....

นักเรียนชั้น ปวช. ๑ ปวช. ๒ ปวช. ๓ จำนวนนักเรียนทั้งห้อง.....คน

ภาคการศึกษา.....ปีการศึกษา.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ส่วนที่ ๑ ความสำเร็จในการสอน

๑.๑ การสอนเป็นไปตามแผนจัดการเรียนรู้หรือไม่

- เป็นไปตามแผนจัดการเรียนรู้
 ไม่เป็นไปตามแผนจัดการเรียนรู้ /สาเหตุ

.....
.....
.....
.....

๑.๒ นักเรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่

- นักเรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด
 นักเรียนไม่ได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด /สาเหตุ

.....
.....
.....

ส่วนที่ ๒ ปัญหาที่พบ

๒.๑ ปัญหาจากครู

๑) ด้านเนื้อหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒) ด้านวิธีสอน/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓) อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๒ ปัญหาจากกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๓ ปัญหาจากนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๓ แนวทางการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๔

แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียน

ที่	พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับการสังเกต	หมายเหตุ
๑	ร้อยละของนักเรียนที่มาเรียนตรงต่อเวลา	☐ น้อยกว่า ๗๐% ☐ ๗๐-๘๐% ☐ มากกว่า ๘๐%	นักเรียนที่มาสาย ชื่อ
๒	ความมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียน	☐ น้อยกว่า ๗๐% ☐ ๗๐-๘๐% ☐ มากกว่า ๘๐%	นักเรียนที่กระตือรือร้น ในการทำกิจกรรม ชื่อ
๓	ร้อยละของนักเรียนที่ถามคำถาม	☐ น้อยกว่า ๕๐% ☐ ๕๑-๖๐% ☐ มากกว่า ๖๐%	นักเรียนที่ชอบถาม ชื่อ
๔	ร้อยละของนักเรียนที่ตอบคำถาม	☐ น้อยกว่า ๕๐% ☐ ๕๑-๖๐% ☐ มากกว่า ๖๐%	นักเรียนที่ชอบตอบ ชื่อ นักเรียนที่ไม่พูด ชื่อ
๕	นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมเป็นผู้นำกลุ่ม	☐ มี ☐ ไม่มี	(ถ้ามี) ชื่อนักเรียน ๑) ๓) ๒) ๔)
๖	นักเรียนที่แสดงบทบาทเป็นผู้นำเสนอผลงาน	☐ มี ☐ ไม่มี	(ถ้ามี) ชื่อนักเรียน ๑) ๓) ๒) ๔)
๗	นักเรียนที่แสดงความคิดสร้างสรรค์	☐ มี ☐ ไม่มี	(ถ้ามี) ชื่อนักเรียน ๑) ๓) ๒) ๔)

แบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน แนวทางป้องกัน/ดูแล และผลลัพธ์ – โดยครูผู้สอน กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเยาวชนอาชีวศึกษา

สถานศึกษา.....จังหวัด.....

ชุดที่.....กิจกรรม.....

นักเรียนชั้น ปวช. ๑ ปวช. ๒ ปวช. ๓ จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน

ภาคการศึกษา.....ปีการศึกษา.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	พฤติกรรมเสี่ยงที่ สังเกตได้	แผนการ ป้องกัน/ดูแล	เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมที่ ๖ สรุปผลการดูแลพฤติกรรมเสี่ยง นักเรียนแต่ละคน	ผลลัพธ์

ในแต่ละคนต่างก็มีความคิด ความเชื่อของตนเอง
มีคำตอบให้กับการกระทำของตัวเองว่า สิ่งนั้นถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี
บางครั้งคำตอบเหล่านั้นก็อาจจะสวนทางกับสิ่งที่คนอื่นๆ บอก
แต่หากเราเชื่อมั่นในแนวทางของตนเอง เชื่อมั่นว่าสิ่งที่เราได้เลือก
ได้ตัดสินใจอย่างถ่องแท้เป็นสิ่งที่เหมาะสม ถูกต้องแล้ว
ก็ไม่ต้องมีความจำเป็นใดๆ ที่ต้องยกเลิก หรือยอมแพ้
และในทางเดียวกันหากผลที่ตามมา ไม่ได้เป็นอย่างที่มุ่งหวัง
เราก็ควรรับผิดชอบและเคารพผลจากการตัดสินใจนั้น
ทั้งต่อตัวเอง และใครๆ ที่อยู่ร่วมกัน
เหมือนเช่นที่เราเคารพแนวทางของเรา ของตัวเอง

